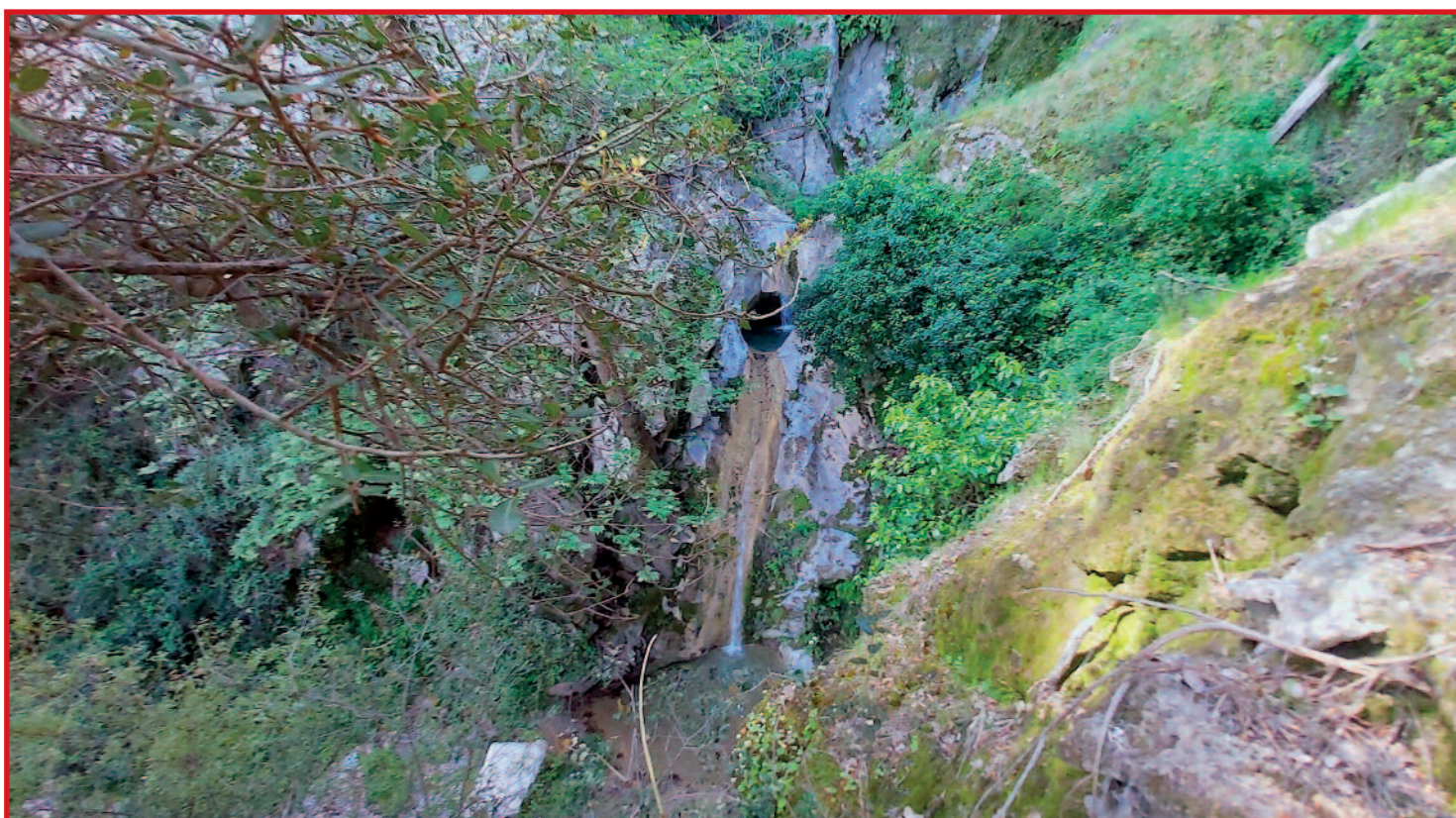

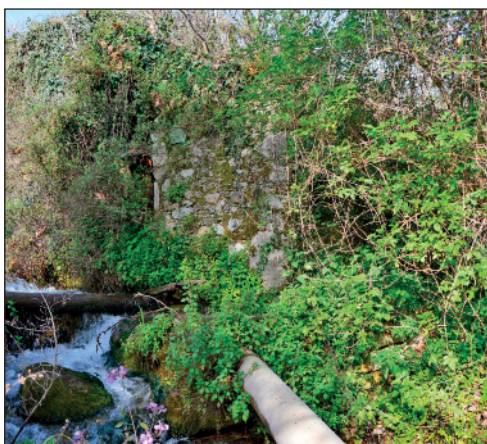
ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" • ΤΕΥΧΟΣ 68 ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2025

Καλό καλοκαίρι

Από τα σπλάχνα του Ταΰγετου, με το φακό του Ν. Γ. Παναγιώταρου

**Περιμένοντας το καλοκαίρι
στην Καστανιά**

Σελ. 4-5

**Γιορτή λήξης σχολικού
έτους**

Σελ. 8

**Εκδηλώσεις τιμής και μνήμης
για τη Γενοκτονία των Ποντίων**

Σελ. 12-13

Προβληματιστήκαμε για το αν θα αναφερθούμε στο θέμα. Θεωρούμε ότι βασική πολιτική ενός σύγχρονου κράτους είναι ο κατά το δυνατόν ορθολογικός σχεδιασμός και η στήριξη του πρωτογενούς τομέα με σοβαρότητα, ουσία και προοπτική. Κάτι στο οποίο χωλαίνουμε. Αυτή η στήριξη για μερικούς και μερικές περιοχές διαστρεβλώθηκε σε ένα παζάρι συναλλαγής φεουδαρχικού τύπου στο οποίο βασιλεύει η απάτη. Λες και οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τρώνε κουτόχορτο. Έτσι πάλι, η φτηνή μαγκιά και οι «Μαυρογιαλούροι» εξέθεσαν τον ακαταπρόσωπο αγώνα των Ελλήνων αγροτών που προσπαθούν να δημιουργήσουν και να επιβιώσουν μέσα σε αντίξοες και δύσκολες συνθήκες. Που παλεύουν να αναδείξουν τα ελληνικά προϊόντα του αγροδιατροφικού τομέα στα πέρατα της γης. Πού είναι οι ειδήσεις για τα βραβεία που παίρνουν τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα διεθνώς, το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, το κρασί, τα φρούτα κ.λπ. Όχι βέβαια ότι δεν πρέπει να αναδειχθούν και να τιμηθούν και μάλιστα παραδειγματικά όσοι εξαπάτησαν. Δεν υπάρχουν δικαιολογίες.

Στο μικρό μας Καστόρι είμαστε υπερήφανοι για τον κάμπο μας, για τους παραγωγούς μας, πολλούς νέους αγρότες που παλεύουν να κρατήσουν και να τιμήσουν μια αξιοπρεπή παραγωγή και να ζήσουν τις οικογένειές τους.

Η μνήμη δεν σβήνει, έτσι και φέτος έγιναν εκδηλώσεις στη μνήμη της γενοκτονίας των Ποντίων. Μια μικρή αναφορά από τη Βαρβάρα Κεμερίδου. Επίσης, ο Πολυδεύκης δημοσιεύει την ομιλία της Ανατολής

Παπαδοπούλου στην παρουσίαση του βιβλίου του Προέδρου του ιστορικού συλλόγου της Καλλιθέας «Αργοναύται- Κομνηνοί». «Το Μακρονήσι των προσφύγων λύνει τη σιωπή του, 1922-1923» είναι ένα βιβλίο που καταγράφει ένα επεισόδιο της μαρτυρικής πορείας των Ποντίων προσφύγων από την πατρίδα τους στην Ελλάδα και την παραμονή τους στο λοιμοκαθαρτήριο της Μακρονήσου.

Το Καστόρι με σύμμαχο τη φύση ετοιμάζεται να υποδεχτεί τα τέκνα του και τούτο το καλοκαίρι. Όμορφες εικόνες του μάς δίνει ο «Καστανιώτης» Γιώργος Δ. Λαγανάς σ' αυτό το τεύχος. Όπως κάθε καλοκαίρι, και φέτος θα απολαύσουμε τις πολιτιστικές εκδηλώσεις στο «Χρόνου τα γυρίσματα», το τελευταίο τριήμερο του Ιουλίου. Το Τοπικό Συμβούλιο και οι Σύλλογοί μας προετοιμάζονται για ωραίες και ενδιαφέρουσες δράσεις. Θα βρείτε το πρόγραμμα σ' αυτό το τεύχος.

Τα παιδιά μας που τέλειωσαν το Λύκειο έδωσαν τις πανελλήνιες εξετάσεις για την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Ο πρώτος δύσκολος αγώνας της ζωής τους. Όποιο κι αν είναι το αποτέλεσμα, σημασία έχει η εμπειρία της προσπάθειας και της μάχης. Ας έχουν οδηγή την πραγματική επιθυμία τους. Η ισορροπημένη ζωή είναι η μεγαλύτερη επιτυχία. Για τη σημασία της παρεμβαίνει η Κάρεν-Καλίσα Χιώτη θίγοντας το θέμα της ψυχικής υγείας. Και φυσικά θα βρείτε σ' αυτό το τεύχος πολλές ειδήσεις και ενδιαφέροντα θέματα.

Από όλο το Διοικητικό Συμβούλιο

Καλό Καλοκαίρι και καλή αντάμωση στο Καστόρι.

Έντυπη Εφημερίδα
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»
Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://polydefkis.gr>
e-mail: polydefkiskastori@gmail.com
Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμερίδου, Γιάννης Αρφάνης, Αγγελική Βαριαδάκη,
Ελένη Βλαχογιάννη, Ευγενία Λαμπή, Καίτη Σμυρνίου,
Γιώργος Σκαφιδάς

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιώργος Σκαφιδάς
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη, Καίτη Σμυρνίου
Περιβαλλοντικά: Γιάννης Αρφάνης
Πολιτιστικά - Λαογραφικά: Βαρβάρα Κεμερίδου
Φωτογραφικό υλικό: Βασίλης Λαγανάς, Κω/νος Χ. Λαγανάς
Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Λαγανάς, Θ. Ανδριανός
Π. Γεώργαρης, Καίτη Σμυρνίου, Ηλίας Γρηγοράκης

Χορηγίες: Καίτη Σμυρνίου

Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές
Καστόρι - Βόρειοι Δήμοι: Θεόδωρος Αλαφόγιαννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Νίκος Λαγανάς
ΗΠΑ: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas

Παραγωγή - Εκτύπωση: Stilvopress, Αγ. Αναργύρων 4,
Καμίνια Πειραιάς, e-mail: stilvopress@gmail.com

Καστανιώτικα

Είχε «μαλλιάσει» η γλώσσα μας για τη συκιά δίπλα στο χωνευτήρι, στο νεκροταφείο. Επιτέλους, η Κοινοτική Αρχή άκουσε και εμάς αλλά και άλλους και την έκοψαν. Τώρα φάνηκε πόσο δίκιο είχαμε. Η πεζούλα του νεκροταφείου ήταν στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Τέλος καλό, όλα καλά. Περιμένουμε τώρα και από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο τι θα κάνει με τη συκιά στη στέγη της Εκκλησίας.

Η κατασκευή του δρόμου Σπάρτης Μεγαλόπολης έχει αλλάξει το «τοπίο» σε όλα τα χωριά των Βόρειων Δήμων. Από τη μια μεριά έγινε εύκολη η μετακίνηση από και προς τα μεγάλα αστικά κέντρα και από την άλλη παρατηρείται αλλαγή στην τοπική οικονομία. Όμως δεν έχει γίνει μια αποτίμηση για όλα αυτά. Καλό θα ήταν η Κοινότητα με τον Δήμο και τους τοπικούς φορείς να προβληματιστούν και να προχωρήσουν σε μια σειρά εκδηλώσεων και άλλων ενεργειών για να αντιμετωπίσει ο τόπος μας τις προκλήσεις των καιρών.

Μέσα στον Απρίλιο με Προεδρικό Διάταγμα θεσπίστηκε το «Ελαιοκομικό Μπρώο». Τούτο σημαίνει ότι όλοι κάτοχοι, έστω και μιας ρίζας ελιάς, πρέπει να δηλώσουν τοποθεσία, αριθμό δέντρων, ποικιλία ελιάς και όλα αυτά μέχρι 30 Σεπτεμβρίου. Όταν πηγαίνουν τον καρπό στο ελαιουργείο, πρέπει να αναφέρουν ότι έχουν κάνει

δήλωση στο Μπρώο και να αναφέρουν την ποικιλία ελιάς για να γίνει η έκθλιψη. Το δε λάδι που θα παραχθεί πρέπει κάθε χρόνο από 30 Οκτωβρίου μέχρι τις 31 Μαΐου του επομένου έτους να δηλωθεί σε σχετική πλατφόρμα του gov.gr διαφορετικά θα επιβάλλονται πρόστιμα. Ίσως σας έκανα την «καρδιά περιβόλι» αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. Ας ετοιμαζόμαστε.

Στις αρχές του χρόνου η βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Νάγια Γρηγοράκου κατέθεσε στη Βουλή ερώτηση προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα και τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σταύρο Παπασταύρου για την αξιοποίηση του υδατικού δυναμικού για τον κάμπο του Καστορείου. Ο συντάκτης του κειμένου είναι βαθύς γνώστης της περιοχής και των προβλημάτων των αγροτών και των κτηνοτρόφων της το δε κείμενο είναι ένα εξαιρετικό και θα πρότεινα να το δημοσιεύσει «ο Πολυδεύκης» και να προκαλέσει συζήτηση πάνω σ' αυτό. Γιατί η καρδιά της Καστανιάς δεν χτυπά μόνο στην αγορά αλλά χτυπά δυνατά στους κάμπους και στα βουνά μας.

Για τις Ανεμογεννήτριες έχουμε καμιά είδηση; Πολλή σιωπή έχει πέσει.

Γειά σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Δράσεις του Δήμου Σπάρτης

γράφει η Ελένη Βλαχογιάννη

Μέσα από τις διάφορες κοινωνικές δομές, που διαθέτει ο Δήμος Σπάρτης και σε συνεργασία με επίσημους εξειδικευμένους φορείς σε θέματα υγείας και πρόνοιας οργανώνει για τους δημότες του δράσεις με σκοπό την ενημέρωση, την πρόληψη και την έγκαιρη διάγνωση σε θέματα υγείας με εξατομικευμένη εξέταση και παροχή οδηγιών. Οι δράσεις αυτές πραγματοποιούνται στις έδρες των Παραρτημάτων ΚΑΠΗ των Δημοτικών Διαμερισμάτων του Δήμου Σπάρτης. Τους τελευταίους μήνες πραγματοποιήθηκαν αρκετές τέτοιες δράσεις στην Αίθουσα «Μπακή» του Πνευματικού Κέντρου της Ενορίας Καστορείου όπου στεγάζεται το ΚΑΠΗ. Αρωγοί σε αυτές τις πολύ ενδιαφέρουσες δράσεις στις οποίες συμμετέχουν και παρακολουθούν πολλοί συμπατριώτες μας είναι η Ενορία Καστορείου που διαθέτει την Αίθουσα «Μπακή» και ο κ. Μπάμπης Μπασκουρέλος που διαχειρίζεται το Παράρτημα του ΚΑΠΗ Καστορείου και αναλαμβάνει την ενημέρωση των συμπολιτών μας. Στις δράσεις αυτές παρευρισκόταν και ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού κ. Φάνης Λάζαρης. Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν είναι:

Ενημέρωση για τον Ύπνο

Στις 2 Απριλίου 2025 το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Σπάρτης με αφορμή την Παγκόσμια ημέρα ύπνου διοργάνωσε δράση πρόληψης και ευαισθητοποίησης των συμπολιτών μας οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να εξετασθούν με τεστ απνίας με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση προβλημάτων απνίας. Λόγω της μεγάλης προσέλευσης η δράση επαναλήφθηκε και στις 9 Απριλίου 2025.

Ενημέρωση και εξέταση για την Οστεοπόρωση

Στις 6 Μαΐου 2025 στο Καστόρειο η Κοινωνική υπηρεσία του Δήμου Σπάρτης και το Κέντρο Κοινότητας σε συνεργασία με τον Σύλλογο Σκελετικής Υγείας «Πεταλούδα» που εδρεύει στην Αθήνα και δραστηριοποιείται σε όλο τον Ελλαδικό χώρο, διοργάνωσαν δράση ενημέρωσης και παροχής δωρεάν προληπτικών εξετάσεων για την οστεοπόρωση και τη σκελετική υγεία γενικότερα. Η δράση είχε σκοπό την έγκαιρη διάγνωση και την ενημέρωση του κοινού ιδιαίτερα των ομάδων υψηλού κινδύνου.

Συνολικά εξετάστηκαν 87 άτομα με τα αποτελέσματα να δείχνουν υψηλή συχνότητα μειωμένης οστικής πυκνότητας. Με οστεοπενία διαγνώστηκαν 60 άτομα, 15 με οστεοπόρωση εκ των οποίων 10 παρουσίασαν βαριά μορφή, ενώ 12 άτομα εμφάνισαν φυσιολογικές τιμές. Η εξέταση διεξήχθη με υπερηχογράφημα πτέρνας και συνοδεύτηκε με εξατομικευμένη ενημέρωση και συμβουλές. Παρέστη ο εντεταλμένος Δημοτικός Σύμβουλος Σπάρτης κ. Γεώργιος Κουλουβάκος.

Εξέταση δύναμης, ισορροπίας και εκτίμησης κινδύνου πτώσης

Στις 30 Μαΐου 2025 ο Δήμος Σπάρτης και το Τμήμα Φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στα πλαίσια διοργάνωσης δράσεων για την πρόληψη των πτώσεων και του πιθανού κινδύνου ατυχημάτων εντός οικίας, πραγματοποίησαν ενημερωτική ομιλία - συζήτηση και δωρεάν εξέταση δύναμης, ισορροπίας,

εκτίμηση κινδύνου πτώσης και συμβουλευτική φυσικοθεραπεία. Οι συμπατριώτες μας που συμμετείχαν, εξετάστηκαν με ειδικά τεστ και έλαβαν σχετικές οδηγίες από την καθηγήτρια του Τμήματος Φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου και της ομάδας της την κ. Στάση Σόνια.

Για την ψυχική ενδυνάμωση απέναντι στο Πένθος και τη Μοναξιά

Άλλη μία ωφέλιμη δράση του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου Σπάρτης πραγματοποιήθηκε στο ΚΑΠΗ Καστορείου στις 4, 11 και 18 Ιουνίου 2025 με θέμα «Ομάδες συζήτησης για ψυχική Ενδυνάμωση απέναντι στο Πένθος και τη Μοναξιά». Οι συγκεκριμένες ομάδες συζήτησης με συμμετοχή συμπολιτών μας είχαν σκοπό την ψυχική ενδυνάμωση μέσα από τον διάλογο, και την αλληλοϋποστήριξη με ανταλλαγή εμπειριών από βιώματα απώλειας αγαπημένων ανθρώπων. Οι συζητήσεις διεξήχθησαν με τον συντονισμό και την καθοδήγηση της Ψυχολόγου του Δήμου Σπάρτης κ. Νικολέττας Παινέση και της Κοινωνικής Λειτουργού κ. Παναγιώτας Πράσινου.

Αποκατάσταση οδοστρώματος και αντιστήριξη του δρόμου

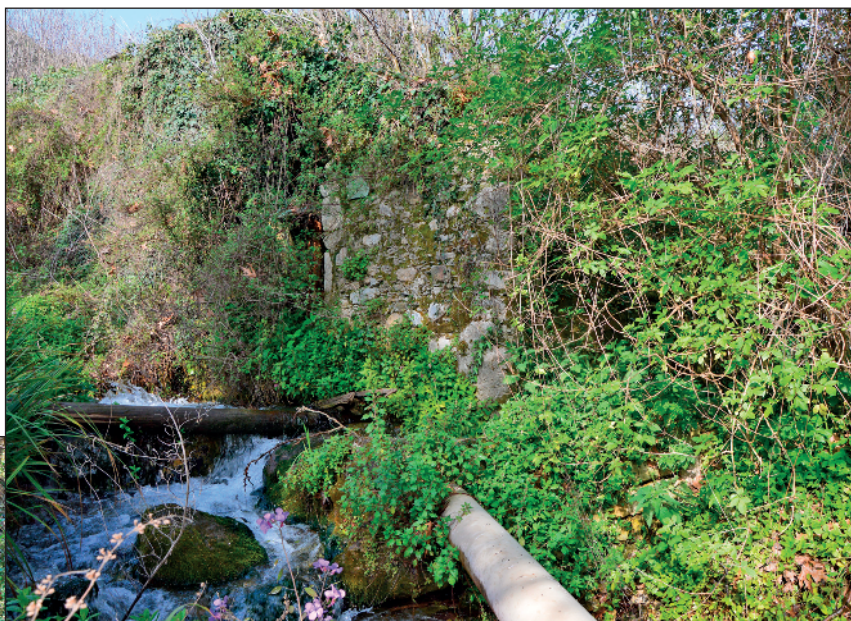
Μετά από πολύ χρόνο και συνεχείς διαμαρτυρίες των κατοίκων του Καστρίου αποκαταστάθηκε η επικίνδυνη βλάβη (βύθιση) που είχε υποστεί ο δρόμος πλησίον της εκκλησίας της Αγίας Βαρβάρας. Έγιναν εργασίες τσιμεντόστρωσης και αντιστήριξης του δρόμου από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Σπάρτης. Εκεί καλό θα ήταν η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Σπάρτης για να τελειωθεί το έργο να τοποθετούσε στην άκρη του δρόμου κουपाστή ή ένα κυκλίδωμα με επισήμανση κινδύνου προκειμένου να αποφευχθεί κάποιο τροχαίο ατύχημα.

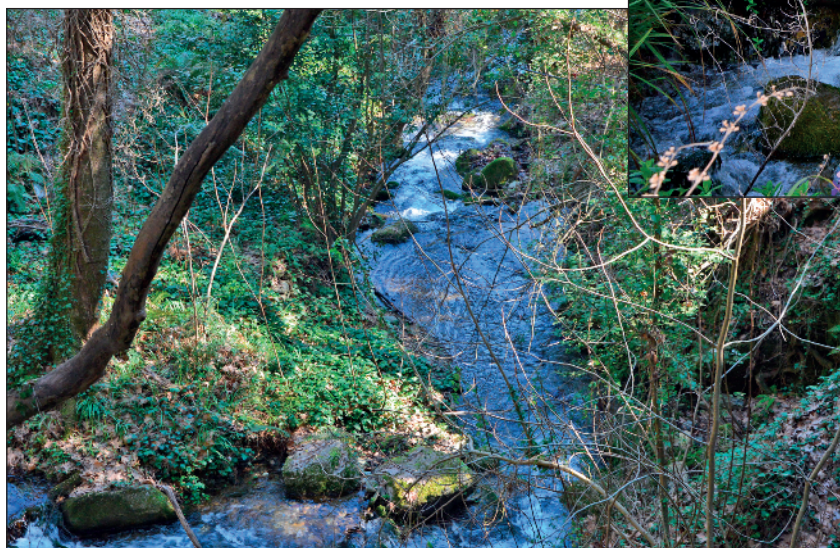
Περιμένοντας το Καλοκαίρι στην Καστανιά

Ο κισσός στον κήπο του Ρεξίνη, τα αγριόχορτα και οι Λουνάριες στα χαλάσματα του «Ακάκιου», μια χαραμάδα στην πόρτα της Ρηγούλας, η αυλή με τα κλήματα χορταριασμένα, το ποτάμι στον πίσω Αγιάνηνη και τα νερά στην ερειπωμένη νεροτριβή μάταια περιμένουν τις βελέντζες και τα παπλώματα.

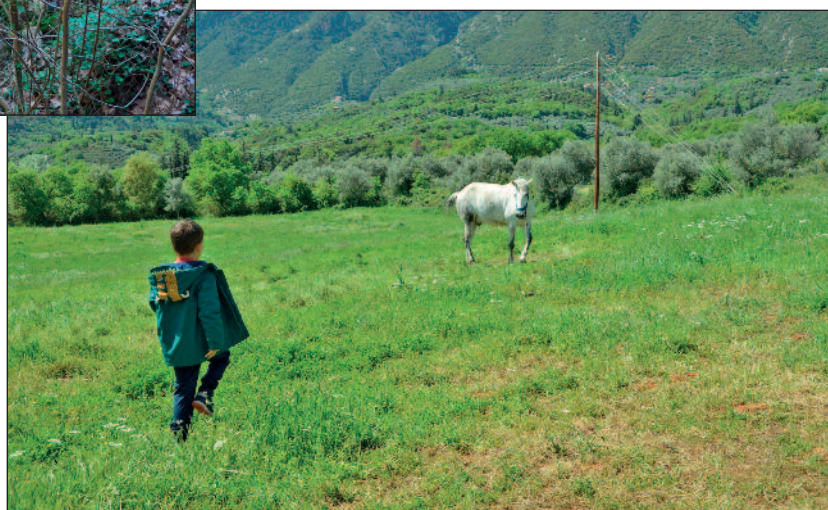
Ο Άγιος Μάμας με την χτιστή εξέδρα για τις ορχήστρες, τα άδεια μπεζεστένια του πανηγυριού και τα νερά να τρέχουν παντού. Οι κολοκυθιές με τα όμορφα κίτρινα λουλούδια να κρέμονται στους κήπους και οι ήλιοι στου Ξυδιά να προσπαθούν να φτάσουν στον

Το πηγάδι του Πολυζώη στον κάμπο, τα σκυλιά του Θωμά, κοπάδι ολόκληρο, να κοιμούνται στο δρόμο, τα γελάδια του Σκουλαρίκα αμέτρητα στο Ξηροκάμπι αναμασούν την τροφή τους. Η βόλτα στο βράχο με τα σπίτια που έχουν πάρει ζωή ξανά με τον υπέροχο κήπο στου δάσκαλου του Μπελίτσου.

ουρανό. Ο μικρός Γιώργος να χαιρείται, παίζοντας με το άλογο του Κουμούτσου και ο Ταῦγετος να βλέπει από ψηλά τη σκηνή και να τους χαιρετά. Το Μαρμαρογιόφυρο με τα μαρμαρένια τόξα του, οι βρύσες να τρέχουν και ο ήχος του νερού στα αυλάκια της αγοράς να σπάει τη σιγαλιά της νύχτας.

Οι φτέρες στο Αλωνάκι και στις κληματαριές να λαμποκοπούν τα τσαμπιά καρτερώντας τον Αύγουστο. Οι παρέες από μπόμπιρες με τα ποδήλατα να σεργιανούν στα σοκάκια γεμίζοντας με χαρούμενες φωνές τοίχους σιωπηλούς χρόνια τώρα. Ο απογευματινός καφές στου Μπίλυ, τα σουβλάκια του Κώστα στον κήπο με τις ορτανσίες, η πίτσα στου Γιάννη, οι μεζέδες του Παναγιώτη, η ομελέτα του Βασίλη και το βραδινό ποτό στη North.

Το αρχοντικό του Μουστάκη στέκει γυμνό, περιμένει επιτέλους να γίνει ξενώνας να αναδειχθεί όλη η μαστοριά των Λαγκαδιανών μαστόρων.

Η πρωινή βόλτα στα δρομάκια του χωριού και στο βάθος του κήπου της Χριστίνας η καμέλια, που έγινε δέντρο πια, να μας θυμίζει πώς περνούν τα χρόνια.

Γ. Δ. Λαγανάς

Τα ξωκλήσια μας εόρτασαν...

Στις 2 Μαΐου 2025 εόρτασε στο πανέμορφο ξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου στις Μάντρες. Στο περιποιημένο από τον Θεόδωρο Αλαφόγιαννη εκκλησάκι προσήλθαν πολλοί πιστοί να τιμήσουν τη μνήμη του Αγίου. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσαν οι ιερείς π. Νεκτάριος και π. Νίκωνας. Όπως συνήθίζεται κάθε χρόνο, στο τέλος της θρησκευτικής τελετής προσφέρθηκε σε όλο το εκκλησίασμα νόστιμο μαγειρεμένο φαγητό με χοιρινό παστό και χόρτα συνοδευόμενο με κρασί με την προσφορά των: Θεόδωρου Αλαφόγιαννη, Βασίλη Γ. Λάμπου, Γιώργου Β. Λάμπου, Βασίλη Γαρυφάλλη, Νίκου Δ. Λαγανά, Αντώνη Κούμαρη, Γιώργου Οικονομάκη, Συλλόγου Φίλων Ταυγέτου «Λουσίνα». Το μαγείρεμα του φαγητού είχαν αναλάβει ο Γεώργιος Βλάχος του Δημητρίου και ο Δημήτριος Βλάχος του Νικολάου.

Μετά τον Μάη Θανάση στις Μάντρες ακολούθησε ο εορτασμός στις 8 Μαΐου 2025 της μνήμης του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στην ομώνυμη εκκλησία πάνω από την πηγή της Βάγιας στον Άγιο Μάμα. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος παρουσία πολλών πιστών. Μετά το πέρας της ιερής τελετής, προσφέρθηκαν κεράσματα από τις κυρίες Πόλυ Μουτή, Χριστίνα Κορτζή και Ποτούλα Κουτσουμπού.

Στις 21 Μαΐου 2025, εορτάσθηκε η εορτή του Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην ομώνυμη εκκλησία στο Καστρί. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας π. Κυριάκος, παρουσία πλήθους κόσμου από το Καστρί, τα Σερβείκια, τη Νέα Λιβερά και το Καστόρειο, που παρακολούθησαν την τελετή με ευλάβεια και κατανύξη. Την όμορφη εκκλησία, που βρίσκεται σε περίοπτη θέση του Καστρίου, είχε και φέτος επιμεληθεί, όπως κάνει με όλα τα ξωκλήσια ο Θεόδωρος Αλαφόγιαννης.

Στις 29 Μαΐου 2025 πολλοί πιστοί ανέβηκαν στην Μπρουσάκα στο βουνό για να παρευρεθούν στην Δεσποτική εορτή της Αναλήψεως του Κυρίου, που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στην εκκλησία της Παναγίτσας. Από την προηγούμενη ημέρα ο Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου «Λουσίνα» φρόντισαν για τον καθαρισμό της εκκλησίας

και του περιβάλλοντος χώρου. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας, τέλεσε ιερέας μας π. Νεκτάριος, Μετά την απόλυση η Ενορία Καστορείου και ο Σύλλογος φίλων του Βουνού «Λουσίνα» πρόσφεραν γλυκά και κεράσματα σε όλο το εκκλησίασμα.

Στις 9 Ιουνίου 2025, εορτάσθηκε η εορτή του Αγίου Πνεύματος με ευλάβεια και θρησκευτική κατανύξη στην εκκλησία της Αγίας Τριάδος στο Καστρί. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας π. Νίκωνας, παρουσία πολλών πιστών. Στον περιβάλλοντα χώρο της εκκλησίας ο Θεόδωρος Αλαφόγιαννης συνεχίζει να εργάζεται ακούραστα και αφιλοκερδώς, όπως κάνει με όλες τις εκκλησίες της ενορίας Καστρίου για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και την κατασκευή αλωνιού αντιμετώπιζοντας πολλές δυσκολίες, κυρίως αυτή της μεταφοράς των

υλικών στον χώρο της εκκλησίας.

Στις 14 Ιουνίου αντί 8 Ιουνίου 2025, ένεκα της Πεντηκοστής εορτάστηκε η Ανακομιδή Λειψάνων Θεοδώρου του Στρατηλάτου στην ομώνυμη εκκλησία στα Σερβείκια. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας π. Κυριάκος, παρέστη και ο π. Νεκτάριος, ο οποίος απεύθυνε πνευματική ομιλία στο εκκλησίασμα. Παραβρέθηκε πολύς κόσμος από τα Σερβείκια, τη Νέα Λιβερά, το Καστρί και το Καστόρειο. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, όπως συνήθίζεται κάθε χρόνο προσφέρθηκαν φαγητά, κρασί και αναψυκτικά από: Κώστα Γερμανό και των εγγονών του, της Παναγιώτας Κάτσου, της Ευσταθίας Γενοβέζου, και Κώστα Γενοβέζου και της Ελένης Κάτσου.

Με θρησκευτική κατανύξη, παρουσία πολλών πιστών εορτάστηκε στο Καστόρειο στις 24 Ιουνίου 2025, η εορτή της Γεννήσεως του Ιωάννη του Προδρόμου (ή του Αγίου Ιωάννη του Κλήδονα ή του Αγίου Ιωάννη του Ριγανά) στο ομώνυμο εκκλησάκι πάνω από τον Πισσαγιάννη. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος στο τέλος της οποίας απεύθυνε πνευματικό λόγο στο εκκλησίασμα. Μετά την απόλυση, η κ. Παναγούλα κι ο κ. Μανώλης Μαρκουλάκης πρόσφεραν γλυκό κέρασμα.

E.B.

Φώτο: Δήμητρα Φασουλοπούλου, «στον Άγιο Ιωάννη του Κλήδονα»

Στην Παναγία τη Μισοσπορίτισσα

Τα τελευταία χρόνια, το εκκλησάκι της Μισοσπορίτισσας λειτουργεί μόνο στη γιορτή των Αγίων Αποστόλων. Η γιορτή των Αγίων Αποστόλων είναι αφιερωμένη στη Σύναξη των 12 Αποστόλων, που επέλεξε ο ίδιος ο Χριστός για να συνεχίσουν το έργο και τη διδασκαλία του. Μια πολύ σημαντική μέρα για τη Χριστιανοσύνη.

Στην Ελλάδα δύο είναι οι Απόστολοι που πέρασαν. Ο Απόστολος Παύλος και ο Απόστολος Ανδρέας. Βέβαια αναφέρεται ότι και ο Απόστολος Ιωάννης, κάποια στιγμή, εξορίστηκε στην Πάτμο ως τιμωρία, επειδή δίδασκε το έργο του Χριστού.

Φέτος, στις 30 Ιουνίου 2025, πολλοί πιστοί ανέβηκαν το μονοπάτι προς το πανέμορφο σπηλαιώδες εκκλησάκι της Παναγίας της Μισοσπορίτισσας, όπου τελέσθηκε η εορτή της μνήμης των Αγίων Αποστόλων. Τη Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας τέλεσε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος, οποίος, μετά την απόλυση, ευχαρίστησε τους: κ. Βασιλείου Παναγιώτη και κυρίες Βασιλική Σκρουμπέλου, Άννα Πάντου, Πόλυ Μουτή, Μαρία Γιακουμάκη και Χριστίνα Κορτζή, που βοήθησαν στον καθαρισμό του μονοπατιού, του προαυλίου χώρου και της εκκλησίας. Επίσης ευχαρίστησε ξεχωριστά την κ. Άννα Πάντου, τους ψάλτες Κωνσταντίνο Σμυρνιό και τους εγγονούς του Κωνσταντίνο και Δημοσθένη για το έργο τους και την προσφορά τους στην ενορία μας.

E.B.

Ξυλέλλα μια απειλή για τα φυτά

Το βακτήριο *Xylella fastidiosa* - ξυλέλλα αποτέλεσε την αιτία για μια από τις μεγαλύτερες κρίσεις στην ιστορία της ελαιοκαλλιέργειας στην Ιταλία, ιδιαίτερα στην περιοχή της Απουλίας. Είναι η αιτία που έχουν καταστραφεί περίπου 3.000.000 ελαιόδεντρα διαφόρων ποικιλιών, σε μια έκταση μήκους περίπου 150 χιλιομέτρων. Οι οικονομικές απώλειες και το πολιτιστικό τραύμα των ανθρώπων στην περιοχή της Απουλίας ήταν ανυπολόγιστα. Μετά τη νότια Ιταλία εντοπίστηκε και σε περιοχή της Κεντρικής Ιταλίας σε καλλωπιστικά φυτά. Επίσης το βακτήριο προσβάλλει και άλλα δέντρα και καλλιέργειες, όπως αμυγδαλιές και αμπέλια. Το βακτήριο κυκλοφορεί μέσω των αγγείων του ξύλου από τις ρίζες προς τα διάφορα μέρη του φυτού και πολλαπλασιάζεται

ταχύτατα με αποτέλεσμα να εμποδίζεται η κυκλοφορία του νερού και έτσι τα φυτά να ξεραίνονται..

Ο φυτοπαθολόγος της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια Τροφίμων, Giuseppe Stancanelli, αναφέρει ότι δήλωσε: «Εχω εργαστεί στην φυτοπαθολογία όλη μου τη ζωή, αλλά δεν έχω ξαναδεί μια καταστροφή σαν κι αυτή» και πρόσθεσε: «οι προσπάθειες στη νότια Ιταλία επικεντρώνονται στην ανακαίτιση της εξάπλωσης της νόσου προς τα βόρεια». Οι ερευνητές αγωνίζονται σε δύο μέτωπα: στην πρόληψη νέων εισαγωγών και στον περιορισμό των φορέων σε ήδη πληγείσες περιοχές. Στη Μεσογειακή Λεκάνη ο κυριότερος φορέας του βακτηρίου είναι το τζιτζικάκι *Philaeus spumarius*, το οποίο έχει βρεθεί σε διάφορες περιοχές της χώρας μας.

Μέχρι σήμερα η ξυλέλλα έχει εντοπιστεί και σε άλλες χώρες, όπως Ισπανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Γερμανία, Ισραήλ, καθώς και στην Κύπρο σε μικρό αριθμό δένδρων ελιάς που διακινήθηκαν από την Ιταλία. Στην κεντρική Ισπανία το βακτήριο προξενεί μεγάλα προβλήματα σε καλλιέργειες αμυγδαλιάς, όπου έχουν εκριζωθεί 240.000 δέντρα!!

Το ελπιδοφόρο είναι ότι σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις από την Ιταλική πλευρά το βακτήριο βρέθηκε και σε ασυμπτωματικά δέντρα αμυγδαλιάς στη μολυσμένη περιοχή καθώς επίσης και σε δείγματα αμπέλου. Πράγματι, παρατηρήθηκε φυσική ανάκαμψη εκατοντάδων ελαιόδεντρων στο Βόρειο Σαλέντο στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας «SusAgri», δείχνοντας ότι η φύση θα βρει το δρόμο της

ίας δημιουργώντας στα δέντρα φυσική ανθεκτικότητα. Μάλιστα το ελαιόλαδο από αυτά τα δέντρα είχε υψηλότερη περιεκτικότητα σε πολυφαινόλες.

Ευχόμαστε ότι δε θα μας χτυπήσει την πόρτα η ξυλέλλα, αλλά σε κάθε περίπτωση η σωστή καλλιέργεια και η περιποίηση, όπως η σωστή λίπανση, η χρήση επεξεργασμένων λυμάτων, η ενίσχυση του μικροβιώματος του εδάφους και το τακτικό κλάδεμα μπορεί να αποτελεί μια καλή άμυνα για τα ελαιόδεντρα.

Ε.Λ.

Πληροφορίες:

<https://www.efsa.europa.eu/en>

https://www.anagnostis.org/2025/03/19/i-xylella-synechizei-na-apascholeit-in-argolida/#goog_rewarded

<https://www.olivenews.gr/el/kalliergia-2/otan-krisi-metatretai-se-afetiria-anagennisis/>

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

• Η Γωγώ Φασουλοπούλου για τη συμμετοχή της στον 13ο Παγκόσμιο Ποιητικό Διαγωνισμό του Πολιτιστικού Κοινωνικού Φορέα «ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ» έλαβε το Β΄ Βραβείο για το ποίημά της με τίτλο «Ωδή στο Γκρίζο».

Το Συμβολαιογραφείο Καστορείου

Ενοικιαστήριο μπήκε στο Συμβολαιογραφείο Καστορείου.

Η συμβολαιογράφος και φίλη μας κ. Γεωργία Μάρκου περάτωσε τον εργασιακό της χρόνο, αφού υπηρέτησε στο Συμβολαιογραφείο πιστά με συνέπεια, άρτια κατάρτιση και επαγγελματική συνείδηση επί 40 συναπτά έτη. Στην παραμονή της στην θέση αυτή για τόσα πολλά χρόνια έπαιξαν ρόλο και συναισθηματικοί λόγοι λόγω της εντοπιότητάς της, αφού κατάγεται από τον Λογγανίκο. Η αγαπητή μας Γεωργία μάς αποχαιρέτησε με ένα χειρόγραφο σημείωμα στην πόρτα του Συμβολαιογραφείου. Με λίγα λόγια αναφέρθηκε στη θητεία της και στη σχέση που ανάπτυξε με όλους εμάς. «Εδώ εργάστηκα έντιμα και φιλότιμα. Μέσα από αυτή τη δουλειά γνωριστήκαμε, μοιραστήκαμε, θυμώσαμε, φιλιώσαμε, συνεργαστήκαμε, φωνάξαμε, γελάσαμε, αγαπηθήκαμε, όπως γίνεται στα σπίτια μας. Τέλος του εργασιακού χρόνου. Αρχή του δημιουργικού και για τον τόπο μας. 4-5-2025

Γεωργία

Τέλεια η περιγραφή της. Δεν έχουμε να προσθέσουμε τίποτα. Να ευχόμαστε μόνο στη Γεωργία και στον

σύζυγο και βοηθό της Παντελή να είναι καλά, να χαίρονται τα παιδιά τους και να ασχολούνται με έργα που τους ευχαριστούν. Η πλατεία μας χωρίς αυτούς θα είναι πιο άδεια.

Η οργανική θέση του Συμβολαιογραφείου Καστορείου παραμένει και η πλήρωσή της θα γίνει μετά από προκήρυξη διαγωνισμού, όποτε αυτός προκηρυχθεί και εφόσον κάποιος από τους επιτυχόντες δηλώσει προτίμηση για την συγκεκριμένη θέση.

Η φύλαξη των αρχείων του Συμβολαιογραφείου Καστορείου ανατέθηκε προσωρινά, μετά από παραγγελία της Εισαγγελίας Σπάρτης, στη Συμβολαιογράφο Σπάρτης κ. Σταυρούλα Παρασκευοπούλου, ως προσωρινή αρχειοφύλακας. Το γραφείο της στεγάζεται επί της οδού Αγιοσιλάου 72, 2ος Όροφος, Τ.Κ. 23100. Τηλέφωνο: 27310 23166.

Ενημερωτικά αναφέρουμε ότι από τις 20 Απριλίου 2024, που καταργήθηκε το υποθηκοφυλακείο Καστορείου με την Απόφαση Δ.Σ. 267/65/2024, τα αρχεία του Υποθηκοφυλακείου Καστορείου μεταφέρθηκαν στο Κτηματολογικό Γραφείο Σπάρτης επί της οδού Πλατανιστά 19, Τ.Κ. 23100. Τηλέφωνο: 2731022615.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά την κ. Ελένη Κάτσιου, η οποία έκανε δωρεά στον Σύλλογό μας μία φούστα υφαντή, ραμμένη όλη στο χέρι, τρεις μαντίλες και είκοσι ένα (21) μέτρα ύφασμα αργαλειού για να ραφτούν στολές για την ομάδα χορού.

Ευχαριστούμε και τη φίλη (θέλει να κρατήσει την ανωνυμία της), που δώρισε στον Σύλλογο τριάντα ένα (31) μέτρα ύφασμα υφαντό και δύο μαντίλες στη μνήμη της υφάντρας γιαγιάς Χρυσούλας Μουστάκη.

Οι προσφορές αυτές έρχονται να δώσουν συνέχεια σε προηγούμενες προσφορές και άλλων φίλων του Συλλόγου και θα εμπλουτίσουν το βεστιάριο των παραδοσιακών στολών της Ομάδας Χορού. Σας ευχαριστούμε πολύ όλους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΙΛΩΝ ΤΑΪΓΕΤΟΥ
«Η ΛΟΥΣΙΝΑ»

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ 19ης ΜΑΙΟΥ 2025

«Με το παρόν ψήφισμα σήμερα 19 Μαΐου 2025, η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Φίλων Ταΐγету «Η ΛΟΥΣΙΝΑ» εκφράζει τις εγκάρδιες ευχαριστίες μας και τον ειλικρινή έπαινο προς τον ακούραστο «έφηβο» Μανώλη Μαρκουράκη για την πολύτιμη και ανιδιοτελή προσφορά του στο πλαίσιο των δράσεων του Συλλόγου μας, που αφορούν στον καθαρισμό και τη συντήρηση των φυσικών μονοπατιών της περιοχής μας.

Η συμμετοχή του με ζήλο, υπευθυνότητα και αγάπη για το περιβάλλον αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση και ενισχύει σημαντικά την προσπάθειά μας για την προστασία και ανάδειξη της φυσικής μας κληρονομιάς. Η παρουσία του στις δράσεις μας δεν προσφέρει μόνο πρακτική βοήθεια αλλά και ηθική ενδυνάμωση, εμπνέοντας και άλλους να ακολουθήσουν τον δρόμο της εθελοντικής προσφοράς.

Τον ευχαριστούμε θερμά και του ευχόμαστε υγεία, δύναμη και πάντα τέτοιο αξιόπαινο ζήλο».

ΓΙΟΡΤΗ ΛΗΞΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2024-2025 ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ

Την Πέμπτη 14 Ιουνίου 2025, πραγματοποιήθηκε η γιορτή λήξης των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου και του Νηπιαγωγείου του χωριού μας για το σχολικό έτος 2024-2025. Τα παιδιά όλων των τάξεων συμμετείχαν

με ποιήματα, τραγούδια και θεατρικά, ενώ ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων μοίρασε αναμνηστικά δώρα στους μαθητές της ΣΤ τάξης που αποφοίτησαν. Τέλος, οι γονείς και κηδεμόνες προσέφεραν διάφορα κέρασματα στους μαθητές, αλλά και σε όλους τους παρευρισκόμενους, που ήρθαν για να παρακολουθήσουν τη συγκινητική γιορτή που ετοίμασαν τα παιδιά με τους εκπαιδευτικούς τους.

Καλλιρρόη Λαμπή

Το έθιμο του Αϊ-Γιώργη στην Αλευρού

Στο γραφικό χωριό Αλευρού ο εορτασμός του πολιούχου και προστάτη Αη Γιώργη, γίνεται με έναν διαφορετικό τρόπο από αυτόν που εορτάζεται στα άλλα χωριά της περιοχής μας. Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας και κατά την περιφορά της εικόνας του Αγίου Γεωργίου, όλοι οι χωριανοί αλλά και όσοι από τους παρευρισκόμενους επιθυμούν, πιάνονται χέρι-χέρι και χορεύουν γύρω-γύρω από την εκκλησία τραγουδώντας το τραγούδι του «Αφέντη Αγιόργη». Καθ' όλη τη διάρκεια της περιφοράς, καβαλάρηδες με τα άλογά τους προπορεύονται της εικόνας και ο υπόλοιπος κόσμος ακολουθεί. Στον φετινό εορτασμό, οι καβαλάρηδες που τίμησαν τον Αι Γιώργη ήταν ο συγχωριανός μας κύριος Κώστας Μπιστόλας, αλλά και ο Πρόεδρος

της Τοπικής Κοινότητας Καστορείου κύριος Χρήστος Βασιλείου.

Αυτό είναι ένα έθιμο που έχουν αναβιώσει οι κάτοικοι της Αλευρούς τα τελευταία χρόνια και προσελκύει πλήθος πιστών, που επιθυμούν να το δουν και να συμμετάσχουν.

Μετά την περιφορά της εικόνας, ο εορτασμός συνεχίζεται με χορούς και τραγούδια στον προαύλιο χώρο της εκκλησίας, όπου προσφέρονται κέρασματα από τους κατοίκους του χωριού στους παρευρισκόμενους.

Καλλιρρόη Λαμπή

Φότο: Αντωνία Δαμιανάκη,
<https://www.facebook.com/ealevrou.lakonias>

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΗΜΕΡΟ ΣΤΟ ΚΑΣΤΟΡΙ «ΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ»

Και φέτος θα διοργανωθούν στο Καστόρι από το Τοπικό Συμβούλιο και του τοπικούς συλλόγους οι θεσμοθετημένες πολιτιστικές εκδηλώσεις του καλοκαιριού το διάστημα 24 - 27 Ιουλίου 2025. Παρακάτω το πρόγραμμα:

Πέμπτη 24-07-2025

19.00: Ομιλία με την κ. Βαρβάρα Κεμερίδου για το πανηγύρι της Καστανιάς, στην αίθουσα Μπακή

20.00: Παραδοσιακοί χοροί με το παιδικό τμήμα της Ομάδας Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού Καστορείου του "Πολυδεύκη", προαύλιος χώρος του Γυμνασίου - Λυκείου.

21.00: Μουσική βραδιά - συναυλία με το σχήμα "καθ' ωδών", προαύλιος χώρος του Γυμνασίου - Λυκείου.
(Διοργάνωση των εκδηλώσεων "Σύλλογος Πολυδεύκης").

Παρασκευή 25-07-2025

19.00: "Επικοινωνία και Συνεργασία Σχολείου - Οικογένειας" ομιλία από την κ. Ασπασία Γκουντούνα - Κοινωνική Λειτουργό, αίθουσα Μπακή.

(Διοργάνωση Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Σχολείου).

20.00: Κατασκευή μουσικών οργάνων από ανακυκλώσιμα υλικά με την κ. Χριστίνα Βέργαδου, για τους μικρούς μας φίλους, στην αίθουσα του Μπακή.
(Διοργάνωση, Σύλλογος Πολυδεύκης).

Σάββατο 26-07-2025

18.00: Εργαστήριο ραπτικής (*) για τους μεγάλους με το "Χρωματιστό χωριό", στην αίθουσα Μπακή. Δήλωση συμμετοχή έως τις 23-07.

*Για το εργαστήριο ραπτικής, όποιος μπορεί να έχει μαζί του δύο υφάσματα σε διαστάσεις 0.40cmx0.50cm.

19.00 - 23.00: Οι μαθητές της κ. Νάντιας Σκιαδά θα παρουσιάσουν έργα τους επηρεασμένα από μια σειρά έργων της ζωγράφου, με θέμα "Τα τοπία του νου ονειρικά", στην κεντρική πλατεία Καστορείου.

20.00: Εργαστήριο "φροτάζ" για τους μικρούς μας φίλους απ' την ζωγράφο Νάντια Σκιαδά, στην παιδική χαρά Καστορείου.
(Συνδιοργάνωση εκδηλώσεων, Σύλλογος Πολυδεύκης - Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Σχολείου)

Κυριακή 27-07-2025

08.00: Κατάβαση "Φαράγγι των μύλων" Αναχώρηση από την κεντρική πλατεία Καστορείου.
(Διοργάνωση Σύλλογος Φίλων Βουνού "Λουσίνα").

18.00: Αθλοπαιδιές και παραδοσιακά παιχνίδια για μικρούς και μεγάλους, προαύλιος χώρος του Γυμνασίου - Λυκείου.
(Συνδιοργάνωση Σύλλογος Πολυδεύκης - Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Σχολείου).

21.00: Η Ομάδα Γυναικών Καστορείου και ο Σύλλογος Ποντίων Λακωνιάς "Ο ΠΟΝΤΟΣ" συνδιοργανώνουν βραδιά μνήμης και πολιτισμού, στο Δημοτικό Σχολείο Καστρίου με τίτλο "Σο πέραν τη μαχαλάν μουχαπέτη και χαράν".

Στη μνήμη του Αγίου Γεωργίου

Στις 23 Απριλίου 2025 εορτάσθηκε η μνήμη του Αγίου Γεωργίου στις εκκλησίες των γύρω του Καστορείου χωριών και οι πιστοί κάτοικοι του Καστορείου μοιράστηκαν σε αυτές για να τιμήσουν τον Άγιο και να παρακολουθήσουν τη Θεία Λειτουργία.

Τον συντονισμό και την παρουσίαση του βιβλίου με ομιλίες και απαγγελίες ποιημάτων έκαναν τα παιδιά της ποιήτριας Πάνος και Γωγώ Φασουλοπούλου.

Στο Καστρί στην παλαιά και ιστορική εκκλησία του Καστρίου τελέστηκε η Θεία Λειτουργία από τον ιερέα π. Κυριάκο Αμνατιδίδη παρουσία πολλών πιστών του Καστρίου και των οικισμών του της Νέας Λεβεράς, των Σερβείκων αλλά και Καστανιωτών.

Με κατανύξη εορτάσθηκε ο Άγιος στα Φουντέικα και στο Βυζαντινή εκκλησία στον Λογκανίκο.

Στην Πελλάνα αυτή τη χρονιά η μνήμη του Αγίου εορτάσθηκε 2 ημέρες πριν στην εορτάζουσα εκκλησία, στις 21 Απριλίου 2025, τη Δευτέρα της Διακαινησίμου. Τη Θεία Λειτουργία τέλεσε ο ιερέας π. Παΐσιος παρουσία πλήθους πιστών από Πελλάνα και Παρδάλι.

Στα Περιβόλια στη γεμάτη από κόσμο εκκλησία του Αγίου λειτούργησε ο ιερέας π. Παΐσιος. Μετά τη Θεία λειτουργία οι κάτοικοι των Περιβολίων, όπως συνηθίζουν κάθε χρόνο πρόσφεραν φαγητά και κρασί σε όλους τους παρευρισκόμενους και ζυγίστηκαν όλοι στη ζυγαριά. Το έθιμο του ζυγίσματος στη μνήμη του Αγίου διατηρείται παλαιόθεν στα Περιβόλια και μάλιστα το βάρος του καθενός που προκύπτει τηρείται κάθε χρόνο σε λίστα για σύγκριση με αυτό του προηγούμενου χρόνου.

Με επισημότητα εορτάσθηκε ο Άγιος και στην Αλευρού, σχετική αναφορά γίνεται σε άλλο άρθρο του τεύχους.

E.B.

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό
στην ALPHA BANK με αριθμό 112-002101-399452.

IBAN: GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452

Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος,

Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας.

Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, τη διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης το όνομά σας. Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.

Σας ευχαριστώ θερμά

Καίτη Σμυρνιού

Η ψυχική υγεία μία αυξανόμενη πρόκληση για τις υγειονομικές αρχές στην ΕΕ

Η ψυχική υγεία αποτελεί σημαντικό οικονομικό, κοινωνικό και υγειονομικό ζήτημα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα σχετικά προβλήματα εξαπλώνονται ολοένα και περισσότερο και οι επιπτώσεις τους εμφανίζονται τακτικά στις πρώτες σελίδες των εφημερίδων.

Γεγονότα όπως η πανδημία COVID-19, η επιθετικότητα της Ρωσίας στην Ουκρανία, η κλιματική κρίση και άλλες κοινωνικές και οικονομικές δυσκολίες έχουν επιδεινώσει την ψυχική υγεία στην Ευρώπη. Πριν από την πανδημία, ένας στους έξι κατοίκους της ΕΕ αντιμετώπιζε προβλήματα ψυχικής υγείας. Το 2023, το 46% των ερωτηθέντων σε έρευνα του Ευρωβαρομέτρου δήλωσαν ότι είχαν αντιμετωπίσει προβλήματα ψυχικής υγείας (όπως αίσθημα κατάθλιψης ή άγχους) τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Όσον αφορά στους νέους, παράλληλα με τις τεχνολογικές εξελίξεις έχει παρατηρηθεί ότι ένα αυξανόμενο ποσοστό νέων αναφέρει συμπτώματα ψυχολογικής δυσφορίας. Συνολικά, δεν είναι πολλά τα στοιχεία για το τι προκαλεί αυτήν την αύξηση και η συζήτηση χαρακτηρίζεται από διαφορετικές προτάσεις για πιθανές εξηγήσεις, οι οποίες, όμως, είναι δύσκολο να αποδειχθούν εμπειρικά. Ωστόσο, υπάρχουν φωνές στη συζήτηση που επισημαίνουν ότι η υπερβολική κατανάλωση ψηφιακών μέσων μπορεί να συμβάλει στη δυσμενή εξέλιξη με διάφορους τρόπους, όπως διατροφικές διαταραχές, αυτοτραυματισμός και ψυχαναγκαστικές σκέψεις ή συμπεριφορές.

Η Εβδομάδα Ευαισθητοποίησης για την Ψυχική Υγεία, η οποία διοργανώνεται τακτικά από το 1993 από τη μεγαλύτερη ανεξάρτητη ΜΚΟ ψυχικής υγείας της Ευρώπης Mental Health Europe, επικεντρώνεται φέτος στις συνδέσεις μεταξύ ψυχικής υγείας και κοινωνικών πολιτικών. Οι

υπεύθυνοι για την χάραξη της πολιτικής ενθαρρύνονται να σκέφτονται ευρύτερα από τη βιοϊατρική. Είναι ανάγκη για μια στροφή προς την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της κακής ψυχικής υγείας, η οποία μπορεί να επηρεάσει οποιοδήποτε άτομο ανά πάσα στιγμή. Ιδίως οι κίνδυνοι της υπερβολικής έκθεσης σε οθόνες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο. Όλοι, από τους πολιτικούς μέχρι τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και τις οργανώσεις νέων έχουν χρέος να συμμετέχουν στην αντιμετώπιση αυτής της αλλαγής νοοτροπίας.

Μελέτες δείχνουν ότι άτομα με ψυχικές ασθένειες διατρέχουν κίνδυνο να καταλήξουν σε εγκληματικές πράξεις επειδή δεν λαμβάνουν την κατάλληλη βοήθεια λόγω έλλειψης έγκαιρης θεραπείας και είναι ανάγκη για καλύτερο συντονισμό μεταξύ των αρχών. Φυσικά, η ψυχική ασθένεια δεν οδηγεί αυτόματα στο έγκλημα, αλλά ορισμένοι τύποι ψυχικών ασθενειών και ιδιαίτερα οι μη θεραπεύσιμες ψυχικές διαταραχές αυξάνουν τον κίνδυνο εγκληματικότητας. Επισημαίνεται επίσης, ότι η ψυχιατρική θεραπεία και αναγκαία βοήθεια συχνά χορηγείται μόνο αφού τα πράγματα πάνε στραβά, δηλαδή όταν οι ασθενείς έχουν παραβιάσει τον νόμο.

Στην ομιλία της για την Κατάσταση της Ένωσης το 2022, η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula von der Leyen, ανακοίνωσε την πρόθεση της Επιτροπής να παρουσιάσει μια νέα πρωτοβουλία για την ψυχική υγεία το 2023. Έτσι, στις 7 Ιουνίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε την ανακοίνωση σχετικά με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ψυχική υγεία, η οποία θα βοηθήσει τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να αναλάβουν ταχεία δράση για την αντιμετώπιση των προκλή-

σεων στον τομέα. Η ανακοίνωση αποτελεί σημείο εκκίνησης για μια ολοκληρωμένη, προσανατολισμένη στην πρόληψη και πολυσυμμετοχική προσέγγιση για την ψυχική υγεία, η οποία έχει αναπτυχθεί μετά από εκτεταμένες διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους πολίτες. Η νέα προσέγγιση αναγνωρίζει ότι η ψυχική υγεία περιλαμβάνει πολλούς τομείς πολιτικής, όπως η απασχόληση, η εκπαίδευση, η έρευνα, η ψηφιοποίηση, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, ο πολιτισμός, το περιβάλλον και το κλίμα. Αυτή η διατομεακή προσέγγιση στοχεύει να φέρει τη σωματική και την ψυχική υγεία στο ίδιο επίπεδο. Η πρωτοβουλία βασίζεται σε υπάρχουσες πολιτικές, προσεγγίσεις και δράσεις. Οι 20 εμβληματικές πρωτοβουλίες της ανακοίνωσης - με ευκαιρίες χρηματοδότησης αξίας 1,23 δισεκατομμυρίων ευρώ - θα υποστηρίξουν άμεσα και έμμεσα τα κράτη μέλη στην επίτευξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την ψυχική υγεία.

Με την ευκαιρία της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ευαισθητοποίησης Ψυχικής Υγείας του 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε το πλαίσιο παρακολούθησης της ανακοίνωσης. Η εφαρμογή της προσέγγισης βασίζεται σε συγκεκριμένες δράσεις που ωφελούν τους πολίτες και τα συστήματα υγείας σε επίπεδο χώρας, με επικεφαλής τις εθνικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, με συντονισμό και οριζόντια υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με διεθνείς εταίρους. Το πλαίσιο παρακολούθησης επιτρέπει την τακτική ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή των δράσεων που απορρέουν από την ανακοίνωση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιβεβαίωσε την ίδρυση της πρώτης Διακομματικής Ομάδας για την Ψυχική Υγεία στις

18 Δεκεμβρίου 2024. Θα δώσει στους ευρωβουλευτές μια επίσημη πλατφόρμα μεταξύ εθνικοτήτων, επιτροπών και πολιτικών ομάδων για συνεργασία σχετικά με την ψυχική υγεία ως ζήτημα δημόσιας υγείας. Αποτελεί επίσης ένα σημαντικό βήμα για την ενίσχυση των φωνών, της εμπειρογνώμους και των εμπειριών της κοινότητας της ψυχικής υγείας. Μεταξύ των μελών είναι οι Έλληνες ευρωβουλευτές Εμμανουήλ Φράγκος, Ελεονώρα Μελέτη και Νίκος Παπανδρέου.

Η Ελλάδα έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά επιβάρυνσης στην ΕΕ όσον αφορά σε προβλήματα ψυχικής υγείας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ινστιτούτου Μετρήσεων και Αξιολόγησης Υγείας (IHME), σχεδόν ένα στα πέντε άτομα στην Ελλάδα αντιμετώπιζε πρόβλημα ψυχικής υγείας το 2019, δηλ. πριν COVID-19, το οποίο ισοδυναμεί σε 2 εκατομμύρια ανθρώπους. Το εν λόγω ποσοστό του πληθυσμού με πρόβλημα ψυχικής υγείας (19 %) ήταν το τρίτο υψηλότερο στην ΕΕ.

Όπως και σε πολλές άλλες χώρες της ΕΕ, σημαντικός αριθμός πολιτών θεωρεί ότι οι ανάγκες στον τομέα της ψυχικής υγείας δεν καλύφθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Σύμφωνα με πανευρωπαϊκή έρευνα που διενεργήθηκε την άνοιξη του 2021 και την άνοιξη του 2022, το 17 % του πληθυσμού της Ελλάδας ανέφερε μη ικανοποιούμενες ανάγκες ιατρικής περίθαλψης εκ των οποίων πάνω από το ένα τέταρτο (27 %) αφορούσε την ψυχική υγεία. Το εν λόγω ποσοστό των αναφερόμενων μη ικανοποιούμενων αναγκών ήταν πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ (22 %).

Η τελευταία Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα (ESS), που παρουσιάστηκε από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών της Ελλάδας τον Δεκέμβριο του 2024, σκιαγραφεί μια ζοφερή

3η Ημερίδα Συλλογικών Φορέων Σπάρτης Λακωνίας

Το Ινστιτούτο Σπάρτης σε συνεργασία με το Γραφείο Δημιουργική Ευρώπη της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Πολιτισμού πραγματοποίησε τη Δευτέρα, 12 Μαΐου 2025, ώρα 6-9μμ, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Διοικητηρίου της Π.Ε. Λακωνίας την 3η Συνάντηση Συλλογικών Φορέων Σπάρτης και Λακωνίας.

Στη συνάντηση προσκλήθηκαν να παρευρεθούν οι συλλογικοί Φορείς της περιοχής μας, Πολιτιστικοί και Αθλητικοί Σύλλογοι, εθελοντικές ομάδες και φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται στα πολιτιστικά και αθλητικά δρώμενα του Δήμου Σπάρτης και της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας και ενημερώθηκαν για τις δυνατότητες χρηματοδότησης οργανισμών του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα.

Στην Ημερίδα έγινε η παρουσίαση δύο προτάσεων, που ιδιαίτερα ενδιαφέρουν τους συλλογικούς φορείς και την αυτοδιοίκηση. Πιο συγκεκριμένα: Η Επίκουρη Καθηγήτρια Πολιτιστικής Διαχείρισης του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Δρ. Μαρία Κουρή μίλησε για την «Ανάπτυξη κοινού - μια νέα πρακτική για τους πολιτιστικούς φορείς», οι οποίοι με διάφορες στρατηγικές επιδιώκουν την ανάπτυξη του κοινού τους. Πρόκειται, δηλαδή, για

μία απόπειρα παράθεσης των τρόπων με τους οποίους ένας πολιτιστικός οργανισμός, αφενός διατηρεί το ήδη υπάρχον κοινό του και αφετέρου προσελκύει το ενδιαφέρον και άλλων ατόμων, με στόχο την ευαισθητοποίηση και τελικά τη συμμετοχή περισσότερων ατόμων στις πολιτιστικές του εκδηλώσεις. Η κ. Κωνσταντίνα Ταμ-

θόντος. Μελέτη περίπτωσης η πόλη της Σπάρτης» Πρόκειται για μια πρωτότυπη έρευνα και μελέτη για την πόλη της Σπάρτης που αποσκοπεί, πρώτον, στην ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της πόλης και, δεύτερον, στη βιωσιμότητα αυτής. Η μελέτη, ειδικότερα, στοχεύει στη λειτουργία της πόλης ως ένα Ανοιχτό Μουσείο και η

πάκη, με ΜΑ στις Μουσειακές Σπουδές του ΕΚΠΑ παρουσίασε δράσεις ολοκληρωμένης παρέμβασης σε θέματα πολιτιστικής ανάπτυξης στον Δήμο Σπάρτης, με τίτλο: «Η πόλη ως ένα ανοιχτό μουσείο: Διαμορφώνοντας αστικά αφηγήματα του πρόσφατου παρελ-

πρόταση επικεντρώνεται σ' αυτό. (Διπλωματική εργασία Δ Π Μ Σ Μουσειακές Σπουδές).

Στην συνέχεια παρουσιάστηκαν από τον εκπρόσωπο του Γραφείου Δημιουργική Ευρώπη του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Κωνσταντίνο Τρακόσα οι δυνατότητες χρημα-

τοδότησης οργανισμών του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη 2021- 2027 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο κ. Τρακόσας παρουσίασε αναλυτικά τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το συγκεκριμένο πρόγραμμα και έδωσε πρακτικά παραδείγματα προτάσεων που έχουν εγκριθεί προκειμένου το κοινό να κατανοήσει πλήρως πώς μπορούν οι συλλογικοί φορείς να εργαστούν ώστε να χρηματοδοτηθούν μέσω της Δημιουργικής Ευρώπης. Επίσης αναφέρθηκε και στα προγράμματα του Υπουργείου Πολιτισμού που χρηματοδοτούν πρωτοβουλίες και δράσεις μέσω της Δημιουργικής Ελλάδας και εξήγησε πώς λειτουργούν όλες αυτές οι ευκαιρίες που προσφέρονται στους συλλογικούς φορείς. Τέλος την εκδήλωση έκλεισε ο κ. Μαρίνης Μπερέτσος, Δ/νων Σύμβουλος της Αναπτυξιακής εταιρίας ΠΑΡΝΩ-ΝΑΣ ΑΕ, ο οποίος αναφέρθηκε στις ευκαιρίες χρηματοδότησης πολιτιστικών πρωτοβουλιών και δράσεων των συλλογικών φορέων από το πρόγραμμα LEADER 2023-2027.

Η επιτυχημένη εκδήλωση έκλεισε με τα συμπεράσματα από την Πρόεδρο του Ινστιτούτου κυρία Αναστασία Κανελλοπούλου. (Οι εισηγήσεις της ημερίδας στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Σπάρτης: www.institutospartis.gr, όπου έχουν αναρτηθεί οι ομιλίες).

Βαρβάρα Κεμερίδου

εικόνα σχετικά με την ψυχική υγεία των Ελλήνων. Υπογραμμίζει επίσης μια σαφή σύνδεση μεταξύ των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων και των προκλήσεων ψυχικής υγείας. Η έρευνα, η οποία καλύπτει 24 ευρωπαϊκές χώρες, κατατάσσει την Ελλάδα ως τη χώρα με το υψηλότερο μέσο ποσοστό καταθλιπτικών συμπτωμάτων και αισθήματος μοναξιάς στην Ευρώπη. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας υπέβαλε γνωμοδότηση τον Μάιο του τρέχοντος έτους, σύμφωνα με την οποία ένας στους τέσσερις εφήβους στην Ελλάδα

υποφέρουν από ψυχική διαταραχή και ότι οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας δεν ανταποκρίνονται πάντα ικανοποιητικώς στις ανάγκες των παιδιών και εφήβων εξαιτίας ελλείψεων σε προσωπικό και οι λίστες αναμονής είναι μεγάλες. Ωστόσο, τον Μάρτιο του 2023 το Υπουργείο Υγείας της Ελλάδας θέσπισε ειδικό 10ετές Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ψυχική Υγεία (2021-2030) και εναρμονίζεται πλήρως με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Δράσης για την Ψυχική Υγεία.

Περιλαμβάνει πολιτικές και παρεμβάσεις για την προώθηση,

την προστασία και την ενίσχυση της ψυχικής υγείας για τον πληθυσμό και ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες. Αποσκοπεί στη διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας και στην **εξάλειψη του στιγματισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού**. Ο γενικός στόχος είναι να επιτευχθεί η αποϊδρυματοποίηση, βασίζοντας την παροχή υπηρεσιών σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα υπηρεσιών ψυχικής υγείας προσανατολισμένο στην αποκατάσταση και βασισμένο στην κοινότητα.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα μπορείτε να βρείτε εδώ:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union/comprehensive-approach-mental-health_el
https://health.ec.europa.eu/non-communicable-diseases/mental-health_el
https://health.ec.europa.eu/state-health-eu/country-health-profiles/country-health-profiles-2023_en?prefLang=el
 (Βλ. κεφάλαιο 6 "Η ψυχική υγεία στο προσκήνιο")

Εκδηλώσεις τιμής και μνήμης για τη Γενοκτονία των Ποντίων

Με επετειακές εκδηλώσεις τιμής και μνήμης για τη Γενοκτονία των Ποντίων οι Έλληνες τίμησαν την 19η Μαΐου, την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Τέτοιες εκδηλώσεις διοργανώθηκαν σε κάθε πρωτεύουσα των Περιφερειών της Ελλάδας, σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, αλλά και στην Αμερική, τον Καναδά και στην μακρινή Αυστραλία. Η Γερμανία υποκλίθηκε στον Πόντο: Ρίγη συγκίνησης με Σέρρα και Πυρρίχιο από χιλιάδες χορευτές. Στην πόλη του Βούπερταλ στο κρατίδιο της Ρηνανίας Βεστφαλίας στη Γερμανία πραγματοποιήθηκε το 39ο Φεστιβάλ Ποντιακού Πολιτισμού

απογόνων οικονομικών μεταναστών επιμένουν, παρ' όλο που διαπρέπουν πλέον στις χώρες της Ευρώπης, και θέλουν να μιλούν, να τραγουδούν και να επικοινωνούν στην ποντιακή διάλεκτο, την οποίαν έχουν στην ψυχή τους και την κουβαλάνε μαζί τους για να την πάνε ένα βήμα παραπέρα. *με πληροφορίες από efchinospontos.gr #TAGS Γερμανία Πόντιοι.

Στη Σπάρτη ο Σύλλογος Ποντίων Λακωνίας «Ο Πόντος» πραγματοποίησε επετειακή εκδήλωση μνήμης

Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Σπάρτης).

Στο βιβλίο, ο συγγραφέας και Πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων «Αργοναύται-Κομνηνοί», κ. Θεόφιλος Καστανίδης, αφηγείται την περιπέτεια χιλιάδων Ελλήνων προσφύγων από τον Πόντο και τη Μικρά Ασία που, μετά από περιπλάνηση στις θάλασσες,

της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ελλήνων Ποντίων στην Ευρώπη (ΟΣΕΠΕ), με τη συμμετοχή 43 συλλόγων με περισσότερους από 1.500 χορευτές, από την Γερμανία και από άλλες χώρες της Ευρώπης. Στη διάρκεια των εκδηλώσεων του 39ου Φεστιβάλ Ποντιακού Πολιτισμού τιμήθηκε για την προσφορά της η φιλόλογος, διαπιστευμένη εκπαιδεύτρια ποντιακής διαλέκτου, Αρχοντούλα Κωνσταντινίδου, Μ. Ed. στη Διδακτική της Γλώσσας και της Λογοτεχνίας και Υποψήφια Διδάκτορα του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος, αφού τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μέσα στα χρόνια της πανδημίας του Κορωνοϊού, δίδαξε διαδικτυακά στους ομογενείς Έλληνες με ποντιακή καταγωγή στην Ευρώπη, μαθήματα ποντιακής διαλέκτου, κάνοντάς τους κοινωνούς στην αρχαιοπρεπή ελληνική διάλεκτο των Ελλήνων του Πόντου. Την γλώσσα του παππού και της καλομάνας, που τα νέα παιδιά των

Η Μακρόνησος όταν οι Πόντιοι οδηγούνταν εκεί για να... απολυμανθούν! (φωτ.: National Geographic)

για τη Γενοκτονία του ποντιακού Ελληνισμού με την παρουσίαση του βιβλίου «Το Μακρονήσι των Προσφύγων λύνει τη σιωπή του 1922-1923», την Κυριακή 27 Απριλίου, στο Πνευματικό Κέντρο «Ευάγγελος Φιλίππου» του Δήμου Σπάρτης (ισόγειο

κατέληξαν στην каранτίνα του λοιμοκαθαρητηρίου της Μακρονήσου, μαστιζόμενοι από επιδημικές ασθένειες. Ομιλητές ήταν η φιλόλογος Ανατολή Παπαδοπούλου-Λιάπη και ο συγγραφέας κ. Θεόφιλος Καστανίδης. Το «παρών» έδωσαν με τη συμμετοχή τους και τα μέλη του χορευτικού συγκροτήματος του Συλλόγου Ποντίων «Αργοναύται - Κομνηνοί».

Την Κυριακή 25 Μαΐου, στον Ιερό Ναό Ευαγγελι-

στρίας Σπάρτης, τελέστηκε Μνημόσυνο για τη Γενοκτονία των Ποντίων και κατάθεση στεφάνων στο Κενοτάφιο του Λεωνίδα. Μετά το πέρας της τελετής, ο Σύλλογος πρόσφερε κέρασμα στους επισήμους και τους φίλους του Συλλόγου στον «ΛΩΝΙΔΑ».

Βαρβάρα Κεμερίδου

ΘΕΟΦΙΛΟΥ Α. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗ

«Το Μακρονήσι των προσφύγων λύνει τη σιωπή του, 1922-1923»

Παρουσίαση από την Ανατολή Παπαδοπούλου-Λιάπη

Το βιβλίο του Θεόφιλου Καστανίδη, Προέδρου του ιστορικού συλλόγου της Καλλιθέας «Αργοναύται- Κομνηνοί», ανέλαβε να σπκώσει το πέπλο της λήθης από ένα επεισόδιο της μαρτυρικής πορείας των Ποντίων, κατά βάσιν, προσφύγων από την ιστορική πατρίδα τους στην Ελλάδα και την παραμονή τους στο λοιμοκαθαρτήριο της Μακρονήσου. Οδηγημένος από τις αφηγήσεις του παππού του και αξιοποιώντας αναφορές σε βιβλία και μαρτυρίες, φωτογραφίες και επιτόπια έρευνα, κατάφερε να ταυτοποιήσει, 100 χρόνια μετά, τον χώρο εγκατάστασης του λοιμοκαθαρητηρίου πάνω στο νησί, απ' όπου υπολογίζεται ότι πέρασαν 25.000 Έλληνες πρόσφυγες και μερικές εκατοντάδες Ασσυρίων.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφονται οι πηγές και τα αρχεία, στα οποία ανέτρεξε ο συγγραφέας, σε μια προσπάθεια που ο ίδιος την παρομοιάζει με «πιεστική ανασκαφή σωστικού χαρακτήρα». Βασικές πηγές τα αρχεία της οργάνωσης «Americans Women's Hospitals», φυλασσόμενα στο Πανεπιστήμιο Drexel των ΗΠΑ, το βιβλίο της Προέδρου της οργάνωσης Esther Lovejoy «Certain Samaritans» (Κάποιοι Σαμαρείτες), που αναφέρεται στη δράση της εθελοντικής γυναικείας αυτής οργάνωσης και μαρτυρίες προσφύγων, δημοσιευμένες στους τόμους Γ, Δ και Ε του έργου «Έξοδος» του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών.

Αξίζει να κάνουμε εδώ μια σύντομη αναφορά στην Esther Lovejoy, που γεννήθηκε το 1869, υπήρξε η δεύτερη γυναίκα απόφοιτη της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Όρεγκον και η πρώτη που άσκησε την Ιατρική. Υπήρξε πρωτοπόρος της δημόσιας υγείας, ακτιβίστρια υπέρ της γυναικείας ψήφου και υποψήφια γεροισιαστής με τους Δημοκρατικούς το 1920. Ιδρυτικό μέλος της Διεθνούς Ένωσης Γυναικών Ιατρών και πρώτη της πρόεδρος. Το 1922 προσέφερε τις υπηρεσίες της στη Σμύρνη, φροντίζοντας ασθενείς και εγκύους στην αποβάθρα της και βοηθώντας στην επιβίβασή τους στα πλοία. Ταξίδεψε στη συνέχεια στην Αμερική, με στόχο τη συγκέντρωση οικονομικής βοήθειας για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα και κατέληξε στο Μακρονήσι.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το ιστορικό πλαίσιο της Μακρονήσου, από τα αρχαία χρόνια, οπότε είχε το όνομα «Ελένη», συνδεδεμένο με τη μυθολογική απαγωγή της Ωραίας Ελένης της Σπάρτης, μέχρι τα μεσαιωνικά, οπότε έγινε ορμητήριο πειρατών. Στα νεότερα χρόνια λειτούργησε ως τόπος εκτοπισμού Τούρκων αιχμαλώτων των πολέμων 1912-13 και, αργότερα, ως τόπος εξορίας

και «σωφρονισμού» των πτημένων του ελληνικού εμφυλίου πολέμου.

Σ' αυτό το ερμηνοήσι, όπου εγκαταστάθηκε ένα από τα λοιμοκαθαρητήρια που λειτούργησαν στον ελλαδικό χώρο για τους πρόσφυγες της Μικρασίας, κατέληξαν,» σαν να τους παρέσυρε το ισχυρό ρεύμα που χύνεται από τον Εύξεινο στο Αιγαίο», οι ταλαιπωρημένοι πρόσφυγες.

Γράφει η Lovejoy: «Ο Η. Moffett, η Dr. Elliott και εγώ σταθήκαμε σε ένα ύψωμα πάνω από τον όρμο, όπου κατευθύνονταν οι πρόσφυγες και παρακολουθούσαμε την τραγική πομπή των γυναικών, των παιδιών, των ηλικιωμένων και ελάχιστων αρτιμελών αν-

στρου...Και παρατηρώντας τον τόπο γύρω του, πρόσεξα ότι ατένιζε κατευθείαν προς το νεκροταφείο με τους λευκούς, ξύλινους σταυρούς του...το τελευταίο καταφύγιο του ανέμου που σάρωνε το Μακρονήσι»

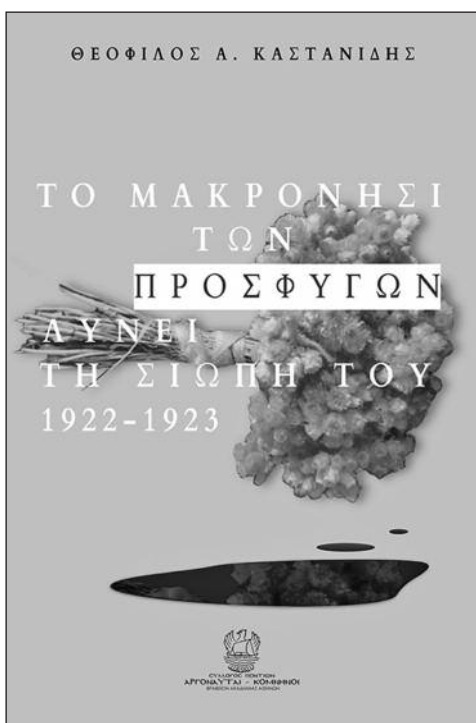
Στο τρίτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται στοιχεία από την ιστορία των Ασσυρίων προσφύγων στην Ελλάδα, ενός ιστορικού λαού της Μεσοποταμίας, που, μετά από πολλές ιστορικές περιπέτειες, κάποιοι απόγονοί τους κατέληξαν και αυτοί στο Μακρονήσι και από εκεί, οι επιζήσαντες εγκαταστάθηκαν στην Αττική. Συγκλονιστική είναι η μαρτυρία του Ισαάκ Μπετσόρα, προπάππου του σημερινού προέδρου των Ασσυρίων της Ελλάδας: «Ένα βόδι αφήνει το αποτύπωμά του ... Εμείς περάσαμε χιλιάδες... και με έναν τέτοιο πολιτισμό... δεν αφήσαμε τίποτα».

Στο τέταρτο κεφάλαιο, περιλαμβάνεται η πορεία των Ελλήνων προσφύγων προς την Ελλάδα, μετά τη βίαιη έξοδο από τις προαιώνιες εστίες τους. Μέσα από πηγές ανεξάρτητων παρατηρητών -όπως είναι τα ημερολόγια πολέμου του αμερικανικού ναυτικού, που αξιοποιήθηκαν για την τεκμηρίωση της γενοκτονίας στο βιβλίο των Ρόμπερτ Σενκ και Σάββα Κοκτζόγλου- παρουσιάζεται η συνέχιση της γενοκτονίας, λόγω των συνθηκών μεταφοράς τους στην Ελλάδα: της έκθεσης στην πείνα, το κρύο, τις αρρώστιες και τις κακουχίες. Η οργάνωση των Αμερικανίδων Γυναικών Ιατρών (AWH) μερίμνησε για τη δημιουργία του σταθμού - καραντίνα στη Μακρόνησο, προκειμένου να αποφευχθεί η περαιτέρω μετάδοση των ασθενειών, που ήταν αποτέλεσμα του πολυήμερου συνωστισμού σε πλοία και στρατόπεδα, του κακής ποιότητας φαγητού και της ανεπαρκούς υγειονομικής περιθαλψής. Χαρακτηριστική είναι η μαρτυρία του Παπα-Αναστάση Ελευθεριάδη από το Γότσαλαν της Σαμψούντας:

«Μπήκαμε στο πλοίο Κορνίλωφ. Καπεταναίοι ήταν Ρώσοι. Μας έφερε στην Ελλάδα. Μας έβγαλε στο Μακρονήσι. Φρίκη! Ένα φοβερό ξερονήσι. Νερό δεν είχε. Μας έφερναν από το Λαύριο με υδροφόρα. Γέμιζαν μία δεξαμενή και μας μοίραζαν πρωί και βράδυ.

Μένανε κάτω από τα τσαντήρια. Στο πρώτο συρματοπλέγμα σε πήγαιναν πρώτα. Σε εξέταζαν. Όσοι ήταν άρρωστοι, τους έβαζαν σε δεύτερο συρματοπλέγμα. Ήταν χαμηλά. Είχαν σκάψει έναν τόπο. Πετρώδες μέρος ήταν. Τσαντήρια κι εδώ. Άμα έβγαίνες από το νοσοκομείο, αυτό με τα αμερικάνικα τσαντήρια, σε βάζανε στο τρίτο συρματοπλέγμα. Γερός ήσουν. Έπειτα από οχτώ-δέκα μέρες ερχόταν ένα πλοίο και σε έπαιρνε μαζί με άλλους.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ.14

δρών, οι οποίοι αγωνίζονταν να προχωρήσουν πάνω στην άμμο, φορτωμένοι στις πλάτες τους μπόγους με τα απαραίτητα. Καμπόμενοι κάτω απ' τα φορτία που μετέφεραν με κόπο, οι πρόσφυγες αγωνίζονταν να ανέβουν επάνω στο λόφο, μοιάζοντας ακριβώς με τις ίδιες φηγούρες, που συναντήσαμε στις σιδηροδρομικές γραμμές, στην προβλήτα της Σμύρνης...

Σ' αυτήν την πομπή της αθλιότητας, παρατήρησα έναν γέροντα, του οποίου το πόδι είχε ακρωτηριαστεί. Ήταν ένας θλιμμένος άνθρωπος, που φάνταζε σαν βυζαντινή αγιογραφία. Οι πατερίτσες του εισχωρούσαν τόσο βαθιά στην άμμο, που ήταν πολύ δύσκολο για εκείνον να τις τραβήξει έξω και να προχωρήσει. Με τη βοήθεια ενός νεαρού κοριτσιού, που του έμοιαζε εντυπωσιακά, έφτασε τελικά στην κορυφή της πρώτης κλίσης του εδάφους, που έβλεπε στον όρμο του Αγκάλι-

Μνημόσυνο υπέρ του Άρχοντα Πρινοκοκκά και των 300 μαχητών του

Το Σάββατο στις 28 Ιουνίου 2025 πραγματοποιήθηκε στο Καστρί το καθιερωμένο μνημόσυνο υπέρ του Άρχοντα Πρινοκοκκά και των μετά αυτού 300 πεσόντων συναγωνιστών του, όταν το 1460 αντέταξαν σθεναρή αντίσταση στην επέλαση των Τούρκων στον Μοριά.

Ενωρίς το πρωί τελέσθηκε στον Ι.Ν. της Αγίας Βαρβάρας η Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του θεοφιλέστατου Επισκόπου Λακεδαιμονίας κ. Θεόφιλου και συλλειτουργούς τους ιερείς π. Νεκτάριο Παπαδόπουλο, π. Κυριάκο

Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο Δάσκαλος κ. Αλέξανδρος Πάντος, ο οποίος ανέδειξε το ιστορικό γεγονός και τη σημασία του. Μάλιστα, στη μεσή του ομιλία ανέφερε ότι θα ήταν καλό η μνήμη αυτού του σημαντικού γεγονότος να συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων των «Παλαιολογείων», που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο από τον Δήμο Σπάρτης. Ακολούθησε η τέλεση τρισάγιου στο μνημείο των πεσόντων του Άρχοντα Πρινοκοκκά και συναγωνιστών του, στο τέλος του

Βουλευτής Λακωνίας κ. Αθανάσιος Δαβάκης, η Βουλευτής κ. Νάγια Γρηγοράκου, ο Αντιπεριφερειάρχης Λακωνίας κ. Θεόδωρος Βερούτης, ο Δήμαρχος Σπάρτης

του Επιμελητηρίου Λακωνίας.

Στη συνέχεια, παρατέθηκε μικρή δεξίωση στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Νέας Λιβεράς. Τα γλυκίσματα που προσφέρθηκαν ήταν προσφορά του Δήμου Σπάρτης και των κυριών Ελένης Κάτσιου και Βαρβάρας Κεμερίδου. Στην προετοιμασία της αίθουσας για τη δεξίωση και στο σερβίρισμα βοήθησαν οι: Νόρα και Βαρβάρα Πιργιάση, η Κυριακούλα Κολλινιάτη, η Χάρη Ρέμπελου, η Ελένη Κάτσιου και ο Μπάμπης Αλαφogiαννης. Στην τελετή την εκφώνηση της ροής του προγράμματος ανέλαβε η κ. Ρόνη Λαμπή. Την εκδήλωση παρακολούθησαν πλήθος κόσμου από το Καστόρειο, το Καστρί και τους οικισμούς Νέας Λιβεράς και Σερβείκα. Την οργάνωση της εκδήλωσης είχε αναλάβει η Τοπική Κοινότητα Καστορείου και ο Δήμος Σπάρτης.

Ε.Β.

Φώτο: Αντωνία Δαμιανάκη

Αμανατίδη, π. Παΐσιο Κολοκυθά, και π. Νίκωνα Αθανασόπουλο και προέστη της Δοξολογίας και της επιμνημόσυνης δέησης για τους υπέρ πίστεως και πατρίδος πεσόντες αγωνιστές στη μάχη του Πρινοκοκκά.

οποίου τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή, ψάλλθηκε ο εθνικός μας ύμνος και έγινε κατάθεση στεφάνων.

Στην εκδήλωση παρέστησαν και τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας και

κ. Μιχάλης Βακαλόπουλος, ο Διοικητής του ΚΕΕΜ Ταξίαρχος κ. Γεώργιος Ζορμπάς, ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου της Κοινότητας Καστορείου. Κ. Χρήστος Βασιλείου και η κ. Αγγελική Λάσκαρη-Κερασιώτη εκπρόσωπος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ.13

Τους σκόρπιζε σε διάφορα μέρη της Ελλάδος... Από όλους τους συγχωριανούς μας δέκα άτομα γλιτώσαμε και ζήσαμε. Οι άλλοι χάθηκαν στην εξορία και τα βουνά». (Εξοδος, τ. Ε ΚΜΣ, σ.394-395).

Η Lovejoy, κοιτώντας από την κορυφή του Μακρονησιού προς την Αττική αναλογίζεται: «Από αυτές εδώ τις ακτές της Αττικής γης, παραλάβαμε μια ανεκτίμητη κληρονομιά στην τέχνη, τη λογοτεχνία, την επιστήμη και τη φιλοσοφία. Όμως, μπροστά στα μάτια μου εξελισσόταν ένα ανθρώπινο δράμα. Οι απόγονοι εκείνων που μας είχαν χαρίσει τα μεγαλύτερα δώρα του κόσμου, τα δώρα του πολιτισμού, ζούσαν εκεί πάνω τη δική τους τραγωδία... Οικογένειες που είχαν γνωρίσει στην πατρίδα τους όλες τις ανέσεις της ζωής και τώρα έτρωγαν χυλό ή φασόλια με ένα κομμάτι ψωμί, όλοι μαζί, από ένα σκεύος και χρησιμοποιώντας ένα κουτάλι για όλους» (σ. 271-273).

Στο 6ο κεφάλαιο, ο συγγραφέας αναφέρεται με συντομία στις προσπάθειες εντοπισμού της θέσης του λοιμοκαθαρτηρίου, πάνω στην Μακρόνησο, με επιτόπια έρευνα, προσωπικές μαρτυρίες κατοίκων της περιοχής και αξιοποίηση κάθε γραπτής πηγής που θα μπορούσε να προσφέρει στοιχεία.

Ξεχωριστή θέση στο βιβλίο καταλαμβάνει η αναφορά σε φωτεινά παραδείγματα ανθρωπισμού και φιλανθρωπίας, όπως του πάστορα Asa Kent Hennings, που πρόσφερε βοήθεια στη Σμύρνη αλλά και στον Πόντο και του πλοίαρχου του ιαπωνικού πλοίου "Tokei Maru", που διέσωσε 871 πρόσφυγες από τη Σμύρνη, μεταφέροντάς τους στην Ελλάδα.

Ο επίλογος του βιβλίου τονίζει την ανάγκη να οικοδομηθούν σχέσεις καλής γειτονίας με την Τουρκία πάνω στην ιστορική αλήθεια. Η αναγνώριση των γενοκτονιών που διέπραξαν, στο πλαίσιο της πολιτικής «η Τουρ-

κία στους Τούρκους», θα πρόσφερε σπουδαία υπηρεσία σε αυτή την κατεύθυνση. Προς το παρόν, όμως, αυτοί που επικαίρουν για το ότι έκαναν το Αιγαίο τάφο των προγόνων μας δεν μας επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι.

Οφείλουμε να μνημονεύουμε τους συνανθρώπους που με αλtruισμό και αυταπάρνηση εργάστηκαν για τη διάσωση, την περίθαλψη και την αποκατάσταση των προσφύγων προγόνων μας. Ανθρώπους σαν την Lovejoy και τις άλλες εθελόντριες γιατρούς της American Women Hospitals ή τον Morgenthau της Επιτροπής Αποκατάστασης Προσφύγων.

Το βιβλίο του Θεόφιλου Καστανίδη προσφέρει πλούσιο υλικό μελέτης μιας πτυχής του προσφυγικού δράματος. Μαζί με το Μνημείο, που ανεγέρθηκε ήδη στη Μακρόνησο, ας είναι ένα κερδί στη μνήμη όσων πολύ πόνεσαν, αλλά και πολύ αγάπησαν...

Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μπλάθρας 55 χρόνια άοκνης προσφοράς

Ο Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μπλάθρας συμπλήρωσε 55 χρόνια άοκνης προσφοράς στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας και ο ίδιος θέλησε να το εορτάσει με λιτό τρόπο.

Ειδικότερα, την Τρίτη 1η Ιουλίου 2025, εορτή των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, τελέσθηκε η Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας προεξάρ-

χοντος του πατρός Γεωργίου και με τη συμμετοχή του ιεροκήρυκα της Μητροπόλεώς μας, Πανοσιολογιότατου Αρχ. Ευσταθίου Πορφύρη και του εφημερίου του Ναού, Αιδεσιμολογιότατου Πρωτ. Γεωργίου Κοντού. Συμπροσευχόμενος παρέστη ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης μας κ. Ευστάθιος.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ο π.

Γεώργιος, εμφανώς συγκινημένος, αναφέρθηκε στο βιογραφικό του, στην προϋπηρεσία του στον Μητροπολιτικό Ναό, αλλά και στη διακονία του στο Καστόρι, όπου χειροτονήθηκε. Εξέφρασε ευγνώμονες ευχαριστίες προς τον σεπτό Ποιμενάρχη μας για την αγάπη, τη συνεργασία και την πνευματική καθοδήγηση, καθώς και προς όλους τους κληρικούς με τους οποίους έχει συνεργαστεί, ενώ επαναβεβαίωσε την αγάπη του προς το χριστεπώνυμο πλήρωμα της τοπικής μας Εκκλησίας.

Από την πλευρά του, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης μας μίλησε με θερμά λόγια για την βαθιά πίστη του πατρός Γεωργίου, την πολύτιμη προσφορά του στον Μητροπολιτικό ναό και στην Ιερά Μητρόπολή μας γενικότερα, αλλά και τις αστείρευτες γνώσεις του για την τοπική ιστορία, που αποτελούν παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές. Ολοκληρώνοντας, τού πρόσφερε συμβολικά ένα επιγονάτιο, το οποίο φέρει την μορφή του Αγίου Γεωργίου.

Ακολούθησε κέρασμα στην είσοδο του Ναού για όλους τους παρευρισκόμενους πιστούς.

Δελτίο Τύπου Ι.Μ.Μ. Σπάρτης

Βρεθήκαμε κι εμείς εκεί στη σεμνή τελετή και συγκινηθήκαμε, όταν ο σεβάσμιος γέροντας αναφέρθηκε στα χρόνια της διακονίας του στο Καστόρι, τα οποία, αν προστεθούν σ' αυτά της προσφοράς του στην Μητρόπολη, φτάνουν τα 62 χρόνια ιεροσύνης. Την Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου 1963 χειροτονήθηκε διάκονος στον Ιερό Ναό Αγίου Νεκταρίου Συκέας Λακωνίας και την 1η Δεκεμβρίου του ιδίου έτους, ημέρα Κυριακή, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στον Ιερό Ναό Γεννήσεως της Θεοτόκου στο Καστόρειο ως εφημέριος και Αρχιερατικός Επίτροπος της περιοχής. Την 1η Ιουλίου 1970, εορτή των Αγίων Αναργύρων, γίνεται εφημέριος του Μητροπολιτικού Ναού Ευαγγελιστρίας Σπάρτης και το 1972, επί Μητροπολίτου Ιεροθέου, έγινε και Αρχιερατικός Επίτροπος Σπάρτης.

Γιόρτασε, λοιπόν, ο σεμνός ποιμενάρχης την επέτειο της ενθρονίσεώς του, θα λέγαμε, γιόρτασε τα 55 χρόνια της διακονίας του στον Μητροπολιτικό Ναό. Προσευχόμαστε και του ευχόμαστε να είναι υγιής και να συνεχίσει να ποιμαίνει και να καθοδηγεί με την αγάπη του τους πιστούς για όσο του το επιτρέπει ο Θεός. Άξιος!

B.K.

Φωτο: <https://immspartis.gr>

Χειροθεσία Οικονόμου στην Πανήγυρι του Ι.Ν. Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Πελλάνας

Η Εκκλησία μας τίμησε τη μνήμη των θεοστέπων Βασιλέων και ισαποστόλων, Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, την Τετάρτη 21 Μαΐου.

Στην Πελλάνα, την παραμονή της μεγάλης γιορτής, στον Ενοριακό Ιερό Ναό, τελέσθηκε Μέγας Εσπερινός και ανήμερα Αρχιερατική Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία προεξάρχοντος του σεβασμιότατου Μητροπολίτη κ. Ευσταθίου.

Ο σεπτός Ποιμενάρχης στον λόγο του μίλησε αρχικά για την αποστολική περικοπή της ημέρας και στη συνέχεια μίλησε για το όραμα του Αγίου Κωνσταντίνου με το περίφημο «Εν Τούτω Νίκα», που οδήγησε στην καθιέρωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού και την εδραίωση του Χριστιανισμού με σειρά σημαντικών απο-

φάσεων. Παράλληλα, επισήμανε την ειλικρινή μετάνοια και την βάπτισμα του Αγίου Κωνσταντίνου προς το τέλος της ζωής του, που τον οδήγησαν στην Αγιότητα. Ακολούθως, έγινε αναφορά στην μορφή της Αγίας Ελένης και ιδίως στην πίστη και την αποφασιστικότητά της να εντοπίσει τον

Σταυρό του μαρτυρίου του Κυρίου μας. Ολοκληρώνοντας, ευχήθηκε οι δύο Άγιοι να προστατεύουν και να καθοδηγούν τους ευλαβείς χριστιανούς της περιοχής.

Πριν την Απόλυση, ο σεβασμιότατος Μητροπολίτης απένειμε το οφίκιο του Οικονόμου στον εφημέριο της ενορίας, π. Παΐσιο

Κολοκυθά. Ο σεβασμιότατος μιλώντας για τον π. Παΐσιο, εκθείασε την επταετή θητεία του ως Διακόνου, τη βαθιά του πίστη, τον ζήλο του να υπηρετήσει το Ιερό Θυσιαστήριο και την συνεπή διακονία στην ενορία του. Μετά την απονομή, ο π. Παΐσιος ευχαρίστησε θερμά τον σεβασμιότατο για την πατρική αγάπη του από την παιδική του ακόμα ηλικία και για την πνευματική καθοδήγηση στις δύσκολες στιγμές της ζωής του.

Ακολούθησε κέρασμα, στον προαύλιο χώρο του Ναού, το οποίο είχαν επιμεληθεί οι κυρίες της Πελλάνας.

Φωτο:

<https://www.orthodoxtimes.gr/cheirothesia-oikonomou-stin-panigyri-tou-i-n-agion-konstantinou-kai-elenis-pellanas/>

Παρουσίαση στο Καστόρειο της ποιητικής συλλογής «Τα Φεγγερά Περάσματα» της Αγλαΐας Κωνσταντέλη

Σ 25 Απριλίου 2025 πραγματοποιήθηκε και στο Καστόρειο, στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου «Μπακή» της Ενορίας Καστορείου» η παρουσίαση του 3ου βιβλίου της Αγλαΐας Κωνσταντέλη-Φασουλοπούλου με τίτλο «Τα φεγγερά περάσματα» -ποιητική συλλογή.

Τον συντονισμό και την παρουσίαση του βιβλίου με ομιλίες και απαγγελίες ποιημάτων έκαναν τα παιδιά της ποιήτριας Πάνος και Γωγώ Φασουλοπούλου.

Η εκδήλωση, που στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία, διανθίστηκε με απαγγελίες ποιημάτων από το βιβλίο και από την παρουσίαση

του μελοποιημένου ποιήματος «Βάστα καρδιά μου» (που απευθύνεται στους 57 νεκρούς των Τεμπών) από παιδιά του Καστορείου υπό την καθοδήγηση της δασκάλας τους την μουσικό κινητικής κ. Χριστίνα Βέργαδου η οποία τα συνόδευσε παίζοντας πιάνο. Η ίδια δασκάλα των παιδιών μελοποίησε και το ποίημα.

Την παρουσίαση προλόγισαν ο ιατρός κ. Γ. Μουζόπουλος και ο κ. Γ. Ατσαβές πρόεδρος του Συλλόγου Πνευματικοί Δημιουργοί Λακωνίας «Χείλων Λακεδαιμόνιος». Χαιρετισμό απύθυναν ο ιερέας μας π. Νεκτάριος, η Βουλευτής κ. Νάγια Γρηγοράκου, ο Δήμαρχος κ. Μ. Βακαλόπουλος, ο Αντιδήμαρχος κ. Δ. Μαλλιάρης, ο κ. Ν. Κουφός, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Μαρία Τσιρώνη, Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Λακωνίας και Γιώργος Κουρεμπής, ο κ. Γ. Κουλουβάκος, πρόεδρος του Σωματείου εργα-

ζομένων στο Νοσοκομείο Σπάρτης, ο Πρόεδρος της Δ.Κ. Καστορείου κ. Χρήστος Βασιλείου. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν επίσης πολύς κόσμος, φίλοι και συγγενείς της ποιήτριας και όλοι κατά γενική ομολογία απόλαυσαν μια όμορφη ποιητική βραδιά.

Ε.Β.

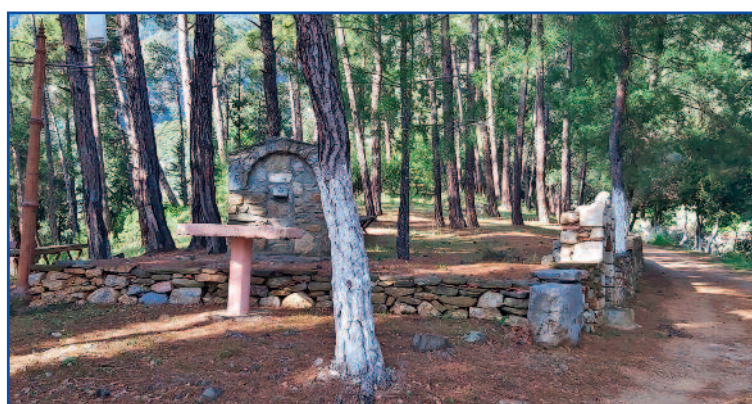
*Τα κορίτσια μας μυροφόρες στον Επιτάφιο
τη Μ. Παρασκευή*

*Ο Λουκάς στον Κάρδαρη μας περιμένει
τον Δεκαπενταύγουστο.
φωτο Ν. Γ. Παναγιώταρος*

*Καβαλάρηδες ο Χ. Βασιλείου και
ο Κ. Μπιστόλας στο Αϊ-Γιώργη
στην Αλευρού*

*Εξωκκλήσι Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης,
διά χειρός Θ. Αλαφόγιαννη και με το φακό
του Ν. Γ. Παναγιώταρου.*

Τα λογιστικά βιβλία ενός δασκάλου

Ο παλαιός ελληνοδιδάσκαλος της Σπάρτης και της Καστανιάς, φουστανελοφόρος, Γεώργιος Πανάγου Αντωνάκης, μετά την απόλυσή του, γιατί δεν θήλυνε να υπηρετήσει σε μακρινή επαρχία που τον έστελναν από κομματική εμπάθεια –ο μισθός τότε δεν επαρκούσε να ζήσεις πολυμελή οικογένεια– αναγκάστηκε να τραπεί σε αγροτικές απασχολήσεις και έγινε εκτροφείς χοίρων, αιγών και κουκουλιού. Έγινε μάλιστα και ιεροψάλτης στην εκκλησία της Καστανιάς για να μη πληρώνει το παπαδίτικο. Στο ημερολόγιο που άφησε έχει σημειώσει τις επιδόσεις του και άλλα οικογενειακά περιστατικά. Εκεί θα ιδεί κανείς το προσεχτικό και θετικό πνεύμα αυτού του διδασκάλου και ιδού πώς: Ηγόρασα, γράφει, παρά του Ι. Λεοναρδοπούλου το παλτόν του, καθό ανάρμοστον αυτώ, κατά το έτος 1890, αντί δραχμών πενήντα (50). Διήλθον μέχρι του 1901. Την 14η Σεπτεμβρίου εχρεάμην το νέον,,. Και αλλού γράφει: Το κουκούλιόν μας κατά το έτος 1894 ανήλθεν εις λίτρας 48. Έλαβε 8 λίτρας ο Ευστ. Λούβης, όστις το ηγόρασεν αντί 3,80 εκάστην. Το 1895 αντί 4,20. Το 1896 εις 11 λίτρας και 12 ημικούκουλον (δηλαδή άταρο, όχι καλά σφιγμένο το βουτούλι). Επωλήθη 1 το ημικούκουλον και το καλό 2,20.

Η οικογένεια του Αντωνάκη είναι Νικολόπουλοι, απόγονοι του Νικολάου Νικολόπουλου.

Δημ. Καλλιάνης

Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία

Ο Ιούνιος και ο Ιούλιος είναι οι μήνες που τα βερίκοκα είναι άφθονα στην αγορά μας αλλά και στους κήπους των τυχερών που έχουν βερικοκίες. Επειδή είναι ευαίσθητα φρούτα, όταν ωριμάσουν πρέπει να μαζεύονται και να αξιοποιούνται με διάφορους τρόπους, γιατί αλλιώς πέφτουν από το δέντρο και αχρηστεύονται. Ευτυχώς, όμως, μπορούμε να τα αποξηράνουμε, να τα κάνουμε γλυκό του κουταλιού, μαρμελάδα και κομπόστα. Ακόμη, με τα κουκούτσια τους φτιάχνουμε υπέροχο ποτό με γεύση πικραμύγδαλου.

Με αφορμή τις παρασκευές που ετοίμασα με ωραιότατα χρυσαφένια βερίκοκα που με φίλεψε η φίλη μας η Ποτούλα, παραθέτουμε μια πολύ ενδιαφέρουσα ανάλυση της προέλευσης και της εξέλιξης της λέξης βερίκοκο, καθώς και την ερμηνεία της

γνωστής φράσης: **Τι εστί βερίκοκο.**

Από το ιστολόγιο του Νίκου Σαραντάκου
sarantakos.wordpress.com

Ας δούμε, λοιπόν, τι εστί βερίκοκο. «Και ξεκινάω μ' ένα πρόχειρο κουίζ. Ποια είναι η απώτερη καταγωγή της λέξης βερίκοκο; Ελληνική, λατινική, αραβική, ινδική ή άλλη; Αν υποθέσετε καταγωγή από την Ανατολή, λυπάμαι αλλά πέσατε έξω. Το φρούτο από την Ανατολή μάς ήρθε, η λέξη που το περιγράφει όχι, τουλάχιστον όχι η λέξη 'βερίκοκο'. Το βερίκοκο είναι λέξη που έχει περάσει από σαράντα κύματα. Η σημερινή του επιστημονική ονομασία, στα λατινικά, είναι *Prunus armeniaca*, πάει να πει αρμένικο δαμάσκηνο. Αλλά δεν είναι ούτε δαμάσκηνο ούτε αρμένικο. Οι εγκυκλοπαιδείες λένε πως πατρίδα του ήταν η Κίνα, αλλά είναι γεγονός πως οι αρχαίοι Έλληνες και Ρωμαίοι το γνώρισαν από τις εκστρατείες του Μεγαλέξαντρου ή από τον Λούκουλλο σαν είδος εισαγόμενο από την Αρμενία κι έτσι τα βερίκοκα τα εί-

παν *armeniaca*, αρμενικά. Κι επειδή το βερίκοκο ωριμάζει νωρίτερα από άλλα παρόμοια φρούτα σαν το ροδάκινο, το είπαν *praecoquium*, πρόωμο. Η λέξη πέρασε και στα ελληνικά και οι δυο ονομασίες συνυπήρξαν για καιρό, αρμενικά και πραικόκια (που το γράψαν και με δύο κάπα, πραικόκια, παρετυμολογία με το κόκκος, που βαστάει ακόμα).

Διαβάζοντας τους διάφορους γιατρούς συγγραφείς της ελληνιστικής εποχής και της ύστερης αρχαιότητας, βλέπεις να χρησιμοποιούνται για τα βερίκοκα οι εξής ονομασίες: πραικόκια, πρεκόκια, προκόκια, βρεκόκια, βερεκόκια, βερικόκια, βερίκοκα. Αν αφήσουμε απέξω το «προκόκια», η αλυσίδα της εξέλιξης της λέξης διαγράφεται αρκετά καλά. Κι έτσι, από τα πραικόκια που οι έλληνες της ελληνιστικής εποχής τα αντιλαμβάνονταν σαν λέξη λατινική, φτάσαμε στα βερίκοκα. Στα ελλ-

νικά έχουμε κι άλλες ονομασίες για τα βερίκοκα. Τα λέμε «καϊσιά», που είναι τουρκόκο δάνειο (*kaysi*). Σε κάποια παλιά ιντερνετική λίστα ήταν ένας φίλος Καϊσίδης, ενώ στο στρατό είχα γνωρίσει έναν Βερυκοκκίδη. Θαρρώ πρόκειται για το ίδιο επίθετο, μόνο που οι πρόσφυγες πρόγονοι του δεύτερου πήγαν σε πιο δραστήριο ληξίαρχο.

Οι χώρες γύρω από τη Μεσόγειο παράγουν πολλά βερίκοκα –πρώτη σε παραγωγή βρισκουμε την Τουρκία και την Ελλάδα πέμπτη στον κόσμο.

Ας δούμε όμως τι σημαίνει η σχετική παροιμιακή φράση. Παλιότερα λεγόταν σαν απειλή σε κάποιον που κοκορεύεται ή που μας περιφρονεί: Θα σου δείξω εγώ τι εστί βερίκοκο ή Θα σε μάθω τι εστί βερίκοκο! και έτσι την καταγράφει στο γύρισμα του 20ού αιώνα ο Νικόλαος Πολίτης στη συλλογή του. Σήμερα, η σημασία ίσως έχει κάπως μετατοπιστεί, μια και ο Μπαμπινιώτης πάλι στην απειλή δίνει και τη σημασία της «επισήμανσης της ιδιαίτερης δυσκολίας ενός εγχειρήματος», ενώ στο slang.gr αναφέρεται ότι η φράση δηλώνει «την πραγματική ουσία, το νόημα». Αναφέρει επίσης το slang.gr ότι η φράση έχει συχνά σεξουαλικό υπονοούμενο, κάτι που δεν είναι αυθαίρετο, αφού πριν 50 χρόνια κίολας στο «10» του Καραγάτση, υπάρχει το απόσπασμα με μια σκηνή όπου εργατοκόριτσα έχουν πιάσει κουβέντα για το σεξ: Οι πιο μικρές σώπαιναν τάχα ντροπισμένες, με την έκφρασή τους όμως άφηναν να εννοηθεί ότι κάτι ήξεραν από βερίκοκο, κι ας προσποιούνταν την πάπια.

Βαρβάρα Κεμερίδου

Ο Γιώργης Αποστολάκος θυμάται...

Ο Γιάννης Αμανατίδης, πεθερός της Θείας Κυριάκαινας, έφερε στη γυναίκα του τη Γιαννού μισό τσουβάλι σαλιγκάρια και η Γιαννού τα έβαλε στο χαράνι να βράσουν. Μετά από ώρα πολλή, λέει στον άντρα της.

–Γιάννε, τα χαράνια ετρύπησαν και τα χαρκαβέλια κι έβρασαν!

–Πόσο μας άρεσε το παστρικό ψωμί!

–Παστρικό ψωμί; Τι είναι αυτό;

–Ήταν το ψωμί από τον φούρνο της αγοράς. Ήταν οι άσπρες κουλούρες. Ζεστό, μαλακό και αφράτο ψωμί και όχι αυτό του σπιτιού, που έμενε και ξεραινόταν στο σανίδι.

Βαρβάρα Κεμερίδου

Η Κωνσταντίνη (Ντίνα) Μπασκουρέλου. Το καπίστρι κρατάει ο γιος της Μιχάλης.

Μια μάνα τραγουδάει

Η επιβλητική κωμικός Σαπφώ Νοταρά χάραξε μία ιδιαίτερη πορεία στον ελληνικό κινηματογράφο, ανοίγοντας ένα νέο κεφάλαιο για την τέχνη. Με την βραχνή φωνή και το ασυναγώνιστο ταπεραμέντο της εδραιώθηκε στον χώρο της τέχνης, γράφοντας τη δικιά της ιστορία γεμάτη γέλιο, πόνο και δάκρυα... άλλοτε χαράς και άλλοτε λύπης. Δεν έκανε ποτέ παιδιά... έγραψε όμως ένα συγκλονιστικό ποίημα.

Μια μάνα τραγουδάει

Βλέπω. Μεγαλώνουν τα μάτια σου παιδί μου, για να κοιτάξεις πιο πέρα από μένα.
Βλέπω. Μεγαλώνουν τα πόδια σου παιδί μου, για να μου φύγεις.
Βλέπω. Μεγαλώνουν τα χέρια σου παιδί μου, για να με σπρώξεις.
Βλέπω. Μεγαλώνουν οι σκέψεις σου παιδί μου, για να με ξεχάσεις.

Ξέρω. Εγώ μεγάλωσα τα μάτια σου, εγώ μεγάλωσα τα πόδια και τα χέρια σου,
εγώ μεγάλωσα τους δρόμους και τη σκέψη σου,
εγώ σε μεγάλωσα, παιδί μου.

Και δεν με νοιάζει.

Καλά είναι κι έτσι.

Καλά είναι κι έτσι. Παιδί μου.

Σαπφώ Νοταρά

Αφέντη Αγιώργη

Αφέντη Αγιώργη συρριανάει
τ' απδόνι, τ' απδόνι
τ' απδονάκι και το χελιδονάκι.

Να ρίξει ο Απρίλης δυο νερά
τ' απδόνι, κι ο Μάνης άλλο ένα
τ' απδόνι τ' απδονάκι

Να δεις τα κοντοκρίθαρα
τ' απδόνι, τ' απδόνι τ' απδονάκι
πώς καβαλάν τις φράχτες

Να φέρω λίτρες το κερί
τ' απδόνι, τ' απδόνι τ' απδονάκι
κι οκάδες το λιβάνι.

Τραγουδιέται του Αγίου Γεωργίου στην Αλευρού.

9ο Μουσικοχορευτικό Οδοιπορικό

Την Παρασκευή 27 Ιουνίου 2025, το παιδικό τμήμα της ομάδας χορού του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστορείου «Πολυδεύκης» συμμετείχε στο «9ο Μουσικοχορευτικό Οδοιπορικό» που διοργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κοκκινόραχης «Πάρνων» μαζί με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και τον Δήμο Σπάρτης, στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Κοκκινόραχης. Το μουσικοχορευτικό αυτό οδοιπορικό είχε τίτλο «Ας είναι η ώρα η καλή» Στην παράσταση αυτή περιγράφονταν έξι ιστορίες έξι γυναικών με έξι διαφορετικές καταλήξεις. Η εκδήλωση αυτή πραγματοποιήθηκε για έναν πολύ σημαντικό σκοπό, την κάλυψη των ιατρικών εξόδων μιας φίλης του Συλλόγου «Πάρνων», της Τριανταφυλλένιας Σαββούρδου.

Το παιδικό τμήμα της ομάδας χορού του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστορείου «Πολυδεύκης» χόρεψε χορούς της Τήλου, μαζί με το παιδικό τμήμα χορού του Συλλόγου «Πάρνων», με παραδοσιακές νησιώτικες φορεσιές. Οι χοροί που χόρεψαν ήταν ο Συρτός, ο Ίσος (Άν μου Παντελεήμονα), το Μαρούδι, οι Συμπεθέρες και οι Καμάρες.

Την επιμέλεια των χορών ανέλαβε η κυρία Αντωνία Κολοβού, η οποία είναι η δασκάλα χορού όλων των χορευτικών τμημάτων του

Πολιτιστικού Συλλόγου Καστορείου «Πολυδεύκης» και του Πολιτιστικού Συλλόγου Κοκκινόραχης «Πάρνων».

Την παράσταση παρακολούθησε πλήθος κόσμου και τόσο οι μεγάλοι χορευτές, όσο και οι μικροί χορευτές απέσπασαν το πιο δυνατό χειροκρότημα των θεατών.

Καλλιρρόη Λαμπή

Δραστηριότητες Παραδοσιακής Χορωδίας Ενορίας Καστορείου

Η παραδοσιακή μας χορωδία συμμετείχε σε τρεις εκδηλώσεις συμπράττοντας με τις χορωδίες του Συνδέσμου Ιεροψαλτών Λακωνίας «Πέτρος ο Πελοποννήσιος» και της Χορωδίας της Σχολής Βυζαντινής και Παραδοσιακής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως.

Στη Μεγαλόπολη, στις **9 Απριλίου**, μέσα σε κλίμα κατάνυξης στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου πραγματοποιήθηκε συναυλία με παραδοσιακά κάλαντα, μοιρολόγια και τροπάρια σχετικά με τη Μ. Εβδομάδα και το Πάσχα με τίτλο: «Μεγαλύνω τα Πάθη Σου - Ύμνοι και Θρήνοι μέσα από την Εκκλησιαστική και Λαϊκή Παράδοση του Γένους».

Την Κυριακή, **25 Μαΐου**, στο Αίγιο πραγματοποιήθηκε το 3ο Φεστιβάλ Χορωδιών Παραδοσιακής Μουσικής Αιγιαλείας στον Δημοτικό Κινηματογράφο «Απόλλων». Η χορωδία τραγούδισε πέντε παραδοσιακά τραγούδια αφήνοντας άριστες εντυπώσεις. Πριν τη συναυλία, προσκυνήσαμε τα Άχραντα Πάθη του Κυρίου και το σκάνωμα του Αγίου Λεοντίου στην Ιερά Μονή Παρμεγιστών

Ταξιαρχών Αιγιαλείας και τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Τρυπητής στην πόλη του Αιγίου.

Το Σάββατο, **28 Ιουνίου**, ο Δήμος Μεγαλόπολης διοργάνωσε στον προαύλιο χώρο του Πνευματικού Κέντρου Μεγαλόπολης το 3ο χορωδιακό φεστιβάλ με συμμετοχή επτά χορωδιών. Η χορωδία μας συμμετείχε τραγουδώντας τέσσερα παραδοσιακά τραγούδια, ενώ το χορευτικό τμήμα του Συλλόγου Πελοποννησίων Ελευσίνας τα συνόδευσε.

Ελένη Βλαχολιά

Προτάσεις για ανάγνωση βιβλίων από την Ανατολή Παπαδοπούλου

Τζον Μάξγουελ Κουτσί:
Ατίμωση

(εκδόσεις Διόπτρα, 2024)

«Ο καθηγητής Ντέιβιντ Λούρι νιώθει πόθο αλλά όχι πάθος. Όταν η σχέση του με μια φοιτήτριά του προκαλεί σκάνδαλο, χάνει τη δουλειά του, οι φίλοι του τον κάνουν πέρα και η πρώην

μέρα στο αγρόκτημα, μέσα από ένα περιστατικό ασύλληπτης βίας. Ο Ντέιβιντ αδυνατεί να προστατεύσει την κόρη του ή έστω να την καταλάβει, όπως αδυνατεί συνολικά να καταλάβει αυτόν τον καινούριο κόσμο, τον τόσο διαφορετικό από όσα ήξερε και πίστευε ο ίδιος».

Δημοσθένη Κούρτοβικ:
Ο ήχος της σιωπής της
(εκδόσεις Εστία, 2024)

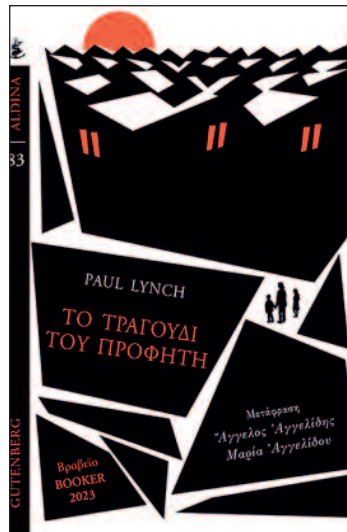
«Εκείνη, ωραία και αινιγματική, δυναμική αλλά και συναισθηματικά ερμητική, έδειχνε να έχει μια ακλόνητη εσωτερική ισορροπία και ασφάλεια στις πολλές

δραματικές τροπές της ζωής της. Εκείνος, δραστήριος, πολυταξιδεμένος, αλλά ανασφαλής και ευάλωτος, αισθανόταν πάντα ξένος στο περιβάλλον του. Εκείνη είναι η μητέρα και αυτός ο γιος. Ο θάνατός της γίνεται γι' αυτόν το έναυσμα για μια αναδρομή, με την όψιμη σοφία αλλά και τις άλυτες απορίες της μεγάλης ηλικίας, στην παράλληλη ζωή τους και τη γεμάτη εντάσεις σχέση τους, σε μια Ελλάδα και έναν κόσμο που άλλαζαν ολοένα άμασμα στη δεκαετία του 50 και τις μέρες μας. Ένα μυθιστόρημα γύρω από τη στάση δύο διαμετρικά αντίθετων χαρακτήρων απέναντι στη ζωή και τον τρόπο τους να βιώνουν την ταυτότητά τους, τη δική τους και του τόπου τους».

Πολ Λιντς: Το τραγούδι του προφήτη
(εκδόσεις Gutenberg, 2024)
Βραβείο Booker 2023

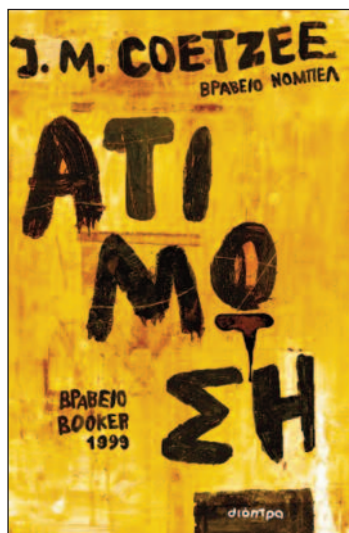
«Ένα χτύπημα στην πόρτα μια βροχερή νύχτα αλλάζει τη ζωή της Άλις. Δύο αστυνομικοί της νεοσύστατης μουσικής αστυνομίας αναζητούν τον άντρα της. Ποια θα είναι η τύχη τόσο του

ίδιου όσο και του πρωτότοκου γιού τους; Η πατρίδα της, η Ιρλανδία, βρίσκεται στο έλεος μιας δικτατορικής κυβέρνησης. Η πόλη της, το Δουβλίνο, είναι το κέντρο μιας αιματηρής εμφύλιας

διαμάχης κι εκείνη πρέπει να προστατέψει τα παιδιά της και τον ηλικιωμένο πατέρα της. Πόσο μακριά θα φτάσει για να σώσει την οικογένειά της; Και τι ή ποιόν θα υποχρεωθεί να αφήσει πίσω»;

«Μια δυστοπία στην καρδιά της Ευρώπης; Γίνονται αυτά τα πράγματα»; Ο εφνοχασμός μας αναστατώνεται.

γυναίκα του τον γελοιοποιεί. Καταφεύγει στο απομονωμένο αγρόκτημα της κόρης του και η επίσκεψή του παρατείνεται, καθώς προσπαθεί να βρει νόημα σε αυτή τη σχέση, τη μόνη που του έχει μείνει. Αλλά η σκληρή πραγματικότητα εισβάλλει μια

Επειδή πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Από Αμερική ήρθαν: Ο Λούης Λαμπής με τη σύζυγό του Βασιλική. Ο Ηλίας Κουτρομπής του Γεωργίου, η Ζωή Κουτρομπή του Κωνσταντίνου και τα παιδιά της Παναγιώτης και Σταύρος Κουτρομπής, ο Γιώργος Κουτρομπής του Πανάγου, η Ποτούλα Συκαρά του Κωνσταντίνου. Ο Ντίνος Αγγελόπουλος του Κωνσταντίνου. Ο Ηλίας Κουτρομπής του Βασιλείου με τη σύζυγό του Μαίρη. Η Γεωργία Αντωνάκη-Φρουτζή και η κόρη της Ευθαλία με τον σύζυγό της Πάνο Περγάρη. Η κόρη της Σοφίας Μερκεκούλια του Πανάγου με τις δύο κόρες της. Ο Αθανάσιος Δημητράκο-πουλος του Δημητρίου και η σύζυγός του Teddy και ο Παναγιώτης Κουτρομπής του Παναγιώτου.

Από Καναδά: Η Χριστίνα Veliofski το γένος Χρ. Αλιμούτσου.

Από Αυστραλία: ο Ηλίας Αλειφέρνης και ο Νικήτας Μουτής του Νικολάου.

Από Βαρκελώνη: η Πωλίνα Κουτρομπή του Ηλία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Κωνσταντίνα Μπασκουρέλου του Μπάμπη και της Άβας και ο Γιάννης Καστόρας απέκτησαν στις 21 Μαΐου 2025 το πρώτο τους παιδί, ένα κοριτσάκι.

• Η Μαρία Βουρδούση του Παναγιώτη και ο Γεώργιος Καμπουράκης του Ιωάννη απέκτησαν στις 29 Μαΐου 2025 το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα στη ζωή τους.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Η Παναγιώτα Φώσκολου του Γεωργίου και της Αναστασίας και ο Γιώργος Ζάβρας του Παντελή και της Μαρίας βάπτισαν το αγοράκι τους στις 3 Μαΐου 2025 στον Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής στην Παλατιανή Ιλίου Αττικής και του έδωσαν το όνομα Παντελής-Ταξιάρχης.

• Η Αναστασία Λαμπράκη του Νικολάου και της Αγγελικής Σκρουμπέλου και ο Δημήτρης Μπλέτσας που ζουν στο Κονέκτικατ της Αμερικής βάπτισαν το αγοράκι τους στις 10 Μαΐου 2025 και του έδωσαν το όνομα Χριστοφόρος.

• Ο Χρήστος και η Μαρία Δημητράκο-πουλος του Αθανασίου και της Teddy Θεοδώρας) που ζουν στην Μασσαχουσέτη Αμερικής βάπτισαν στις 17 Μαΐου 2025 τα δίδυμα κοριτσάκια τους στον Ι.Ν. Αγίου Βασιλείου στο Peabody της Μασσαχουσέτης και τους έδωσαν τα ονόματα Θεοδώρα και Ζωή.

• Η Παναγιώτα Μπράττου του Ιωάννη και της Γεωργίας και ο Εμμανουήλ Γκλιάτης του Σπυρίδωνος και της Βασίλικής βάπτισαν το αγοράκι τους στις 8 Ιουνίου 2025, στον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής στις Μέλαμπες Ρεθύμνης και του έδωσαν το όνομα Άγγελος

Ευχόμαστε στους γονείς τους ζήσουν τα νεοφώτιστα και να ευτυχίσουν στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

• Η Αγγελική Τριάντου του Γεωργίου το γένος (Μιχαλόπουλου) πέθανε τον Φεβρουάριο 2025 στη Σπάρτη σε ηλικία 91 ετών.

• Η Σταμάτα Ψαθά του Αθανασίου το γένος Ιωάννου Παρασκευόπουλου πέθανε στη Σπάρτη στις 5 Μαρτίου σε ηλικία 93 ετών.

• Ο Κωνσταντίνος Ζιάβρας του Θεοδώρου πέθανε στις 11 Απριλίου 2025 σε ηλικία 85 ετών.

• Ο Ιωάννης Κάτσιος του Δημητρίου πέθανε στο Τορόντο του Καναδά στις 15 Απριλίου 2025 σε ηλικία 94 ετών.

• Ο Γεώργιος Μουτής του Δημητρίου πέθανε στη Σπάρτη στις 17 Απριλίου και κηδεύτηκε στο Καστόρειο σε ηλικία 69 ετών.

• Ο Ευάγγελος Αργειτάκος, σύζυγος της Χάρης Μουτή του Δημητρίου, πέθανε στη Μαγούλα Σπάρτης στις 15 Απριλίου 2025 σε ηλικία 86 ετών.

• Ο Κωνσταντίνος Κουτρομπής του Πανάγου πέθανε στις 21 Απριλίου 2025 στο Κονέκτικατ της Αμερικής και κηδεύτηκε στο Καστόρειο σε ηλικία 83 ετών.

• Ο Κωσταντίνος Ρεξίνης του Ιωάννη πέθανε στο New Jersey της Αμερικής στις 5 Μαΐου 2025 σε ηλικία 53 ετών.

• Η Αντωνία Θωμά του Διονυσίου πέθανε στο Καστόρειο στις 5 Μαΐου 2025 σε ηλικία 93 ετών.

• Η Κούλα Λαμπράκη σύζυγος του Παναγιώτη Πάντου πέθανε στις 9 Μαΐου 2025 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Καστόρειο σε ηλικία 59 ετών.

• Ο Λάμπρος Λιναρδάκης του Βασιλείου πέθανε στον Καναδά τον Μάιο 2025 σε ηλικία 90 ετών.

• Ο Παναγιώτης Μαρινάτος του Βαγγέλη και της Μαρίας το γένος Κακαφλικά πέθανε στις 20 Ιουνίου 2025 στην Αθήνα σε ηλικία 69 ετών

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

Ε.Β.

Ο αδόκητος θάνατος της Κυριακούλας Λαμπράκη - Πάντου

Ένα χρόνο τώρα στο χωριό μας το πένθος βαραίνει τις καρδιές μας από τον θάνατο συμπατριωτών μας που έφυγαν και ιδιαίτερα αυτών που έφυγαν νέοι. Αυτός ο αποχωρισμός γενικά έχει πολύ πόνο για τους οικείους και, ανεξαρτήτου ηλικίας του θανόντος, η απώλεια είναι μεγάλη και δύσκολα διαχειρίσιμη.

Όμως η απώλεια νέων ανθρώπων, που δεν πρόλαβαν να ζήσουν όλες τις χαρές της ζωής και που είχαν πληθωρική παρουσία στο χωριό μας με ενεργή δράση στη ζωή του τόπου μας, πέφτει σαν βαριά καταχνιά στις καρδιές όλων μας.

Ο ιερέας μας πατέρας Νεκτάριος, στην κηδεία της αείμνηστης Κυριακούλας Λαμπράκη - Πάντου –που έφυγε στις 9 Μαΐου 2025 στην ηλικία των 59 ετών, ξαφνικά μετά από πολύ σύντομη ασθένεια– στην νεκρολογία του είπε: «Σήμερα για την Κυριακούλα πενθεί όλο το χωριό μας». Το χαρακτηριστικό φωτεινό χαμόγελό της, που το διατήρησε μέχρι και τις τελευταίες μέρες στη σύντομη νοσηλεία της στο Νοσοκομείο, έσβησε οριστικά. Μάταια ρίχνουμε μια ματιά στον φούρνο του Μανιάτη, όπου εργαζόταν, για να ακούσουμε την καλημέρα της με το χαρισματικό της χαμόγελο. Ευχή και προσευχή μας, εκεί στο φως της γειτονιάς των Αγγέλων που βρίσκεται η ψυχή της, ο Θεός να την αναπαύει εν ειρήνη. Για τον αδόκητο θάνατό της συλλυπούμαστε τα παιδιά της Νίκο και Βασιλική, Αναστασία και Παναγιώτη, τον σύζυγό της Παναγιώτη Πάντο, τον πατέρα της Παναγιώτη Λαμπράκη, τα αδέρφια της και τους λοιπούς συγγενείς της.

Ε.Β.

ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

ΨΑΜΑΔΑΚΗ ΕΡΜΙΟΝΗ	30 ΕΥΡΩ
ΛΑΠΑΝΑΙΤΗ ΕΛΕΝΗ	15 ΕΥΡΩ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	15 ΕΥΡΩ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	65 ΕΥΡΩ
ΓΙΑΝΝΑ ΖΕΡΒΑ - ΑΜΠΕΡ	20 ΕΥΡΩ
ΒΛΑΧΑΚΗ ΦΑΝΗ	20 ΕΥΡΩ
ΦΥΛΙΠΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	50 ΕΥΡΩ
ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20 ΕΥΡΩ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	20 ΕΥΡΩ
ΛΑΜΠΗΣ ΚΩΝ.	15 ΕΥΡΩ
ΒΑΡΝΑΒΕΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20 ΕΥΡΩ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	15 ΕΥΡΩ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ ΓΙΟΥΛΗ	15 ΕΥΡΩ
ΚΟΥΛΙΑΝΟΥ ΝΟΥΛΑ	40 ΕΥΡΩ

Πωλείται στο Καστόρειο η επιχείρηση ΑΡΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ «Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ» ιδιοκτησίας Μαρίας Σμυρνιού-Γιακουμάκη.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 2731057571

Πωλείται στο Καστόρι οικόπεδο 400 τμ. πλησίον της αγοράς με ημιτελές κτίσμα 86 τ.μ. Τιμή ευκαιρίας.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6938257512

Πωλείται αγρόκτημα στη θέση Σταυρούλης στη Λουσίνα Καστορείου εκτάσεως, καθαρής από δασική βλάστηση, περίπου 1.740 τ.μ. **Πληροφορίες** στο τηλέφωνο: 6977 271220

Πωλείται αγρόκτημα στη θέση Καϊτσα, 7,5 στρεμμάτων, με 20 ρίζες ελιές, τετραγωνισμένο με αγροτικό δρόμο. **τηλ. επικοινων.** 210 9025073, κιν. 6972202443

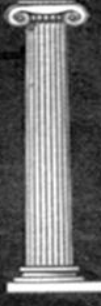
Πωλείται κατοικία και κτήμα τεσσάρων στρεμμάτων με ελαιόδεντρα εις θέση Καστρί Καστορείου.

Επίσης **πωλείται** αγρόκτημα δεκαοκτώ στρεμμάτων στην περιοχή Μάντρες και αγρόκτημα με ελαιόδεντρα στην περιοχή Μετόχι. **Τηλέφωνο επικοινωνίας:** 001514-2797 108 Montreal Canada.

Παναγιώτης Ηλ. Χίος.

BILL'S HOUSE
KAFE - BAR

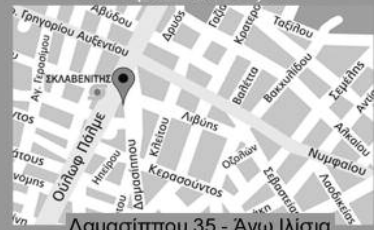
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ
Τηλ: 27310 57918
Κιν: 693 634 4073

Faux Bijoux

Ασημικά
Ε.Κραμποβίτη
Καστόρι

K
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ home
Είδη οικιακής χρήσεως • Φωτιστικά
Είδη δώρων • Επιπλά εξοχής

Δαμασπίπου 35 - Αγ. Ιλίσια
Τηλ./Fax: 210 7757337
e-mail: karagiannishome@hotmail.com
Καραγιαννης home, www.karagiannishome.gr

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ
Τηλ. 2731057218

SUPER MARKET
ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΧΡΩΜΑΤΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

Παραδοσιακά προϊόντα

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ
το Άστιον
ΜΑΓΟΥΛΑ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΥΞΑΝΟΥΝ
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ

SUPER MARKET
ΛΑΓΑΝΑΣ

Μέλος Ομίλου
Νικόλαος Δ. Λαγανάς
Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 2731057468

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ
«Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ»
ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΞΙΜΑΔΙ 70%

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ
Τηλ. 2731057571, 6944504728

Λαμπής Κων/νος

Λυνάντσοι
καφενείο • ψητοπωλείο

Καστόρειο Λακωνίας
Τηλ.: 27310 57278, Κιν.: 6942642258

ΚΑΦΕΝΕΙΟ
ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΗΛ. ΓΑΡΥΦΑΛΗΣ
☎ 27310 57221

ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΜΟΥΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 27310 57286 ΚΙΝ.: 6942461314

Βασιλική Βισβή
Τηλ: 6937219636

+ΘΕΣΙ ΤΕΧΝΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ

μελέτη • σχεδίαση • δομή

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. Msc - MBA - TQM Unipi
Κιν. 694 887 0554

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Κιν. 694 748 5651

ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑΚΗ Msc in Advanced Architectural
Αρχιτέκτων Μηχανικός Design
Κιν. 693 723 9416

- ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
- ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
- ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ **ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**

ΠΛΗΡΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 228, ΣΠΑΡΤΗ, ΤΚ. 23100
Τηλ. 27310 83747, 83742
www.synthesi-design.com

ΤΟ ΦΑΓΟΠΟΤΙ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ
ταβέρνα - εστιατόριο

Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 27310 57034 Κιν. 6970016976

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΑΪΓΕΤΟΥ «Η ΛΟΥΣΙΝΑ» Δράσεις Β' τριμήνου 2025

Δράσεις - Υποδομές

- Τέλος Απριλίου ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση των προστατευτικών κουπαστών (δαπάνη του Συλλόγου μας) στον χώρο των μπεζεστένιων του Αγίου Μάμα από τεχνικό συνεργείο του Δήμου μας και τους ευχαριστούμε θερμά γι' αυτό..
- Επίσης στις 28 Απριλίου, με εισφορά μελών του Συλλόγου, έγινε αντικατάσταση της φθαρμένης σημαίας στο παλιό Δημαρχείο-ΚΕΠ.

- Στις 2 Μαΐου, στη γιορτή του Μάν - Θανάση, ο Σύλλογός μας συνέδραμε στην ετοιμασία του παραδοσιακού φαγητού- παστό με κουκιά και χόρτα-.
- Τη Δευτέρα 19 Μαΐου, έγινε η Ετήσια Εκλογαπολογιστική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου, που ανέδειξε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου για την Ζετία 2025-2027 και συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής: Κωνσταντίνος Χρ. Λαγανάς, Πρόεδρος, Εμμανουήλ Ματθ. Μαρκουράκης, Αντιπρόεδρος, Βασίλειος Χρ. Λαγανάς, Γ. Γραμματέας, Κωνσταν-

τίνος Νικ. Λαγανάς, Ταμίας και Πανάγος Χρ. Βασιλείου, Μέλος.

- Της Αναλήψεως, στην Παναγία στην Μπρουσάγκα, μετά τη Λειτουργία, ο Σύλλογος φρόντισε και προσέφερε κέρασμα στους προσκυνητές για τα χρόνια πολλά.

- Στις 6 Ιουνίου λάβαμε το Σύμφωνο του Δασαρχείου Καλαμάτας για την επέκταση του δικτύου ύδρευσης από την υπερχειλίση της Δεξαμενής της Λουσίνας μέχρι τη θέση Αϊ-Λιάς-Λάτα. Το έργο θα γίνει με δαπάνη του Συλλόγου μας και του Δήμου Σπάρτης.

Μονοπάτια

Για μία ακόμη φορά έγινε καθαρισμός του μονοπατιού Μαρμαρογέφυρο - Γέφυρα Καστορείου - Δεξαμενή.

- Ο Σύλλογος θα συνεχίσει μέσα στους προσεχείς μήνες τον καθαρισμό και τη σηματοδότηση, όπου απαιτείται.

- Είμαστε στη διαδικασία αντικατάστασης της φθαρμένης και επικίνδυνης ξύλινης σκάλας στα στενά του Φαραγγιού των Μύλων.

Ο Σύλλογος απευθύνει θερμή παράκληση σε όλους, ώστε κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί και πάντα σε ετοιμότητα να συνδράμουμε τις αρμόδιες υπηρεσίες σε περίπτωση φωτιάς.

Ο Σύλλογος παρακαλεί και προσκαλεί τους φίλους εθελοντές για τη συνδρομή τους. Όσοι το επιθυμούν παρακαλούμε να επικοινωνούν με τον Κώστα Λαγανά στο τηλέφωνο: 6974 098419

Κωνσταντίνος Χ. Λαγανάς

Φωτογραφίες: Το χαράνι στο Μανθανάση, ο αμάραντος από τον Νεραϊδόβραχο και η νέα σημαία στο ΚΕΠ.

Φαράγγι, φωτο Ν. Γ. Παναγιώταρος

